

EESTI SKAUT

Eesti Skautide Ühingu ajakiri

Aprill 2007

KILLUKESI EMAST

ESÜ ANALÜÜSIPÄEVAST

MÖTTEKILDE KONVERENTSILT

SILMARING

Tormilind Tagametsas

SKAULUSE VERSTAPOSTID

HUNDUDELE

Ökokad otsisid kevadet

Suomen Partiolaisten tegemistest

Muljeid Islandilt

Rändurite klubist

OKASKANDLE AJALOOST

TUNNE KELAM

REIN ASU

DAVID MCKEE

KONVERENTS „SKAUTLUS 100”

See oli meie esimene suurem rahvusvahelise kandepinnaga ettevõtmine skautluse juubeli raames, mis viidi läbi 16.03.2007. a. Tallinnas City Hotel Portuses, Uus-Sadama 23. Konverentsi avasõnad ütles ESÜ peavanem Tunne Kelam. Konverentsi tervitas ka ESÜ peaskaut Siimon Haamer ning haridus- ja teadusminister Mailis Reps.

Ettekannete teemad olid päevakohased.

- Skautluse roll tänapäeva maailmas, mille tegi selleks puhuks kohale sõitnud Skautide Maailmaorganisatsiooni Euroopa Regiooni direktor David McKee isiklikult.

- Skautluse olulisusest tänapäeva Eestis arutles Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakonna juhataja Anne Kivimäe.

- Välis-Eesti skautluse algaastate probleeme ja tegevuse algust kommenteeris põhjalikult Eesti Skautmastrite Kogu Rootsi Koondive skautmaster Rein Asu.

- Eesti skautlus ja skautlus Eestis 1912-1940 oli nooremskautmasteri Vaido Lillemaa teemaks. Ta peatus ka Paralepa suurlaagri sündmustel aastal 1938.

- Ettekannete teemadele pani punkti Eesti Skautide Ühingu skaudijuht Katrin Ratas, kes oli uurinud skautliku kasvatusmeetodi olulisust lapse arengus.

SIIMON HAAMER

KATRIN RATAS

MAILIS REPS

VAIDO LILLEMAA

ANNE KIVIMÄE

SAJANDI VÕIMALUS

Skm SIIMON HAAMER
Peaskaut

Kallid skaudid!

18. märtsil oli Viimsi Keskkoolis peastaabi avatud koosolek, kus sai muude teemade seas räägitud ka skautluse 100. aastapäeval toimuvatest üritustest. Selle suve suursündmus on Skautluse Päikesetõus (Scouting Sunrise) ja Olümpialaager.

Viimase korraldaja Aune Suve oli väga mures, et kas meie liikmed ikka tulevad nendest sajandi ettevõtmistest osa saama. Skautluse Päikesetõusu raames annavad 1. augustil kõik skaudid üle maailma veelkord oma töötuse ja igal pool toimub see kohaliku aja järgi kl 8 hom-

mikul. Selline võimalus avaneb ehk taaskord 100 aasta pärast, kuid siis ei ole suure tõenäosusega meie sellest enam osa võtmas. Seega, Sul tuleb kasutada oma aega ja võimalusi täna siin!

Oma aega täna siin peab kasutama ka selleks, et mitte lasta käest võimalust oma elus midagi sellist korda saata, millele saaksid aastakümnete pärast uhkuse ja rõõmuga tagasi mõelda ning mis Sind veel ka siis skautlusega seotud hoiaks. Skautlus pakub põnevust ning eneseteostust kogu eluks, kuid on vaja lihtsalt see enda jaoks õige väljund üles leida. Kui tunned, et elu skautluseta oleks justkui kringel rosinateta, siis oled selle väljundi leidnud. On suur väärtus skautlust elada, mitte seda ainult nädalavahetuse ajaviiteks pidada, sest see on põhjatu kaev, kust ammutada energiat oma igapäevatoimetuste tegemiseks. Aga mis teeb skautluse nii eriliseks – eks ikka sõbrad, kellega saad jagada ühiseid põhimõtteid ning kellega koos rõõmu tunda oma tegemistest.

Sina oled üks oluline osa sellest möödunud skautluse sajandist, kuid Sa võid saada veelgi suuremaks osaks uues sajandis!

PEATOIMETAJA VEERG

Skm LEHO MÄNNIKSOO
Eesti Skaut peatoimetaja

Kes teab veel nimetada peale skaudiliikumise mõnda 100 aastat edukalt tegutsenud noorte ülemaailmset ühendust? Sorisin ajusopis, aga ei leidnud sealt ühtki mällusööbinud teavet selle kohta. Mis hoiab seda liikumist siis nii kaua koos?

Meetod, aade, vendlus, üksteisemõistmine ja arvestamine või mis veel? Meie konverentsil, Skautlus 100, rõhutas praegune WOSM-i Euroopa Regiooni direktor David McKee eesmärki – muuta maailm paremaks. Mida skaudi jaoks tähendab „parem maailm”? Kas selle vastus peitub deviisis „Üks maailm – üks töötus”? Või hoopiski selles, et seda skaudiks astumisel antud vannet ka elu lõpuni peetakse? Miks paljud selles organisatsioonis tegutsenud noored oma töötuse hülgavad, kui saavad nii vanaks, et lapsemeeli seda mängu enam ei ole võimalik või ei taheta edasi mängida? Miks samal ajal siiski hulk täiskasvanuid on skautluse võtnud eluviisiks ja tegutsevad edasi täiskasvanutele loodud skaudiorganisatsioonides skaudijuhtide või seniorskautidena?

Terve rida küsimusi, millele vastuste otsimine ei olegi nii kerge, kui esimesel pilgul näib. Proovige seda nüüd

ise teha! Tundub, et siin ei ole tegemist ainult mänguga, vaid hoopiski tõsise aatega, mille poole püüelda, elada, lootes oma tegevusega muuta maailma veidikenegi paremaks seal, kuhu ulatub igapäev tegevustetahe ja -võime. Ja seda vastavalt jaksule, mis aastatega aina muutub. See on skautluse tugev külg, et selles organisatsioonis on lugupeetud nii noor kui vana ja elu rikastamine toimub mõlemasuunaliselt. Võib-olla siin peitubki võti, mis seda organisatsiooni ikka tegusana hoiab. Vanade elutarkus ja noorte tarm.

Nii tõi ka maailma skautluse looja palju näiteid metsluse tasemel toimivast ühiskonnast, kus nõ vanemate kogudel oli tähtis ja suunav roll suguharu noorpõlve kasvatamisel nii jahimeesteks kui sõduriteks. Ta võttis sealt poisteorganisatsiooni loomisest selle meetodi tarvis päris hulga vajalikke tarkusi.

Kas ikka teate, kui vanana skautluse isa Bi-Pi enesele puhkuse lubas, skautlikest aadetest muidugi loobumata? Tuletagem meelde, et see toimus 1938. aastal, kui ta läks Keeniasse „pensionipõlve pidama”. Siis oli tal turjal juba 81 aastat. Noore hundu jaoks on see mingi käsitamatu vanus.

Enda kui maailma skaudijuhi viimases pöördumises skautide poole on tal lause: „Kuid õige tee õnneni on teiste inimeste õnnelikuks tegemine. Ürita jätta see maailm endast maha paremana kui sa selle leidsid...”

Ja me ootame vastuseid küsimustele, mis eespool on tõstatatud. Aita lahendada skautluse pikaajalisuse saladus ja anna seda teada meie ajakirja kaudu ka teistele. Toimetuse ootab mõtteavaldusi ja vastuseid. Oleme ikkagi 100 aastat vanad!

ESÜ ajakiri EESTI SKAUT

Eesti Skautide Ühingu väljaanne

Toimetuse postiaadress: pk 260, Tallinn 10503; e-post info@skaut.ee
Peatoimetaja: Leho Männiksoo tel. 56 498 225; e-post ajakiri@skaut.ee
Toimetajad: Annika Trass tel. 51 993 628; e-post annika.trass@mail.ee
Deivis Treier tel. e-post 5 275 333, deivis.treier@mail.ee

Karolin Lillmäe tel. 56 913 430, e-post karolin.lillmae@mail.ee
Toimetuse sekretär Hele-Mai Madisson tel. 6 466 530,
e-post info@skaut.ee
Kujundus-kuljendus: Gädvi Tammann tel. 56 913 962

Toimetusel on õigus kirju ja kaastõid toimetada ja lühendada.
Fotosid ja käsikirju ei tagastata.
Ajakirja „Eesti Skaut” toimetust tänab kõiki kirjasaatjaid ja autoreid.
Ootame uusi kaastõid.

Ootame kirjutajaid, pildistajaid, joonistajaid kui ka lihtsalt
sundmustest teavitajaid.
Kaastõid saata postiaadressil: pk 260; Tallinn 10503 või
e-post info@skaut.ee
Järgmine number ilmub sügisel. Ole valmis juba täna!
Esikaane foto: Küllike Villa

trükitud triibus |

Kokkuvõte skm. Kristjan Pommi (Eesti Skautide Ühingu peaskaut 1997–2006) kõnest Eesti Vabariigi 89. aastapäevale pühendatud aktusel Ameerika Ühendriikides Lakewoodi Eesti Majas 25. veebruaril 2007. aastal.

Eesti Vabariigi aastapäeval on heameel öelda, et uhke on olla eestlane, sest oleme suutnud väikerahvana püsida, oma keelt ja kultuuri hoida ning end ka maailmas nähtavaks muuta. Üheks väikeseks heaks näiteks viimase osas on see, et päev tagasi New Yorgis ühe ameeriklasega rääkima sattudes mainis ta, kuuldes, et olen Eestist, esimese asjana Eesti heliloojat Arvo Pärt ja avaldas vaimustust tema muusika üle. Uhkust saame tunda ka selle üle, et eestlased on osanud kokku hoida ja võõrsil elades eestlaseks olemist oluliseks ning auasjaks pidanud. Praeguse üleilmastumise lainel olles on äärmiselt vajalik, et meile omast edasi kantaks ja hoitaks ning selles osas on kindlasti oluline roll täita noorteorganisatsioonidel, seal hulgas skautidel. Eesti Skautide Ühingu tegevuse üheks osaks on just nimelt rahvuslik kasvatus, et tänased noored teaks ja tunneks ning oskaks väärtustada Eesti rahvuskultuuri ja teaks meie riigi ajalugu. Tulenevalt sellest, et Eesti Skautide Ühingu on avatud ka mitte-eestlastele, on skautlusel eriline roll ja ülesanne, et ka eesti keelt mitte-emaleelena rääkivad noored sirguks tublideks kodanikeks ning austaks Eesti riiki. Eesti Skautide Ühingu rahvuslust kandvateks ettevõtmisteks on näiteks meie poolt korraldatav Erna matk, mille üheks eesmärgiks on ka skautluse tutvustamine ja skautidele omase tegevuse pakkumine mitte-skautidele. Koostöös Scoutspataljoni toimuvad koolitused meie vanemskautidele ja ränduritele ning skautide osalemine lipuvalves riiklikel tähtpäevadel, millele kaheldamatult lisanduvad ka meie skaudijärkude kaudu õpitavad teadmised Eesti ajaloost.

Skautluse eesmärgiks on aidata kaasa noorte sirgumisele tublideks täiskasvanuteks, kes on oma riigile headeks kodanikeks ning kellest võivad kasvada ka head juhid oma riigile. Täna aktusel on igati asjakohane jagada rõõmu, et just siin Lakewoodis on oma skaudiradadel aastakümneid tagasi seigelnud Põhja-New Jersey Kalevipoja lipkonna Pesukarude salga liige, tänane Eesti Vabariigi president, Toomas Hendrik Ilves, kes kohtumistel Eesti Skautide Ühingu liikmetega on tuletanud väga hea sõnaga meelde oma tegevust skautide ridades ja oma skaudijuhti skm. Elmar Saarniitu. Seega saame skautlust käsitleda kui elustiili, mis aitab väärtusi mõista ja hea kodanikuna ühiskonda oma panus anda.

Tulenevalt sellest, et tänaseks on eelmise sajandi alguses Inglismaal toimunud esimesest skaudilaagrist kasvanud välja üks maailma suurimaid noorteliikumisi ja skautide omavaheline rahvusvaheline suhtlus on üheks oluliseks osaks skautlusest, on skaudid omal moel ka oma riigi saadikuteks ja Eesti tutvustajateks maailmas. Rahvusvaheline suhtlemine aitab noortel tundma õppida ja suhtuda sallivalt kultuuride erisustesse ja avardada seal läbi noorte silmaringi, aidates kaasa ka sellele, et maailma rahvad üksteist austaks ja suudaksid sõpruses ja vastastikusel austuses läbi saada.

2007. aastal tähistame skautluse 100. ja Eesti skautluse 95. juubelit. Pea 30 miljonit skauti praktiliselt üle kogu maailma on märk sellest, et liikumisel on lisaks traditsioonidele ka oskus ajaga kaasas käia ja olla jätkuvalt üheks toredaks võimaluseks, et noored saaks tunda rõõmu ise tegemisest ja saada juurde uusi oskusi ja kogemusi.

Vaadates skautluse arengule on olulisimaks teguriks see, et on olemas piisav arv inimesi, kes on valmis organisatsiooni vabatahtlikuna panustama, sest on ju skautliku liikumise üheks põhimõtteks just see, et organisatsiooni juhivad ja noortega tegelevad vabatahtlikud skaudijuhid, kellele lisaks on küll kaheldamatult vajalik ka palgaliste töötajate kaaspanus. Heaks näiteks ja ees-

kujuks vabatahtliku tegevuse osas on meile kindlasti ka võõrsil elavate eestlaste koondumine organisatsioonidesse, et säilitada eestlust ja ühistegevuse vormis oma kogukonda teenida. Eesti taasiseseisvumise aastail 90-date alguses oli ühiskonnas valmisolek teha vabatahtlikku tööd kõrge, kuid seejärel muutus paljudele olulisemaks oma isikliku heaolu kindlustamine ning 90-date lõpuks oli üsnagi keerukas kaasata organisatsiooni uusi vabatahtlikena tegutsevaid skaudijuhte. Õnneks on selles osas ühiskonnas viimastel aastatel toimunud positiivsed muutused ja taas näeme suuremat valmisolekut panustada ühiskonna arengusse tööd vabatahtlikkuse põhimõttel. Sellise tendentsi hoidmiseks on kindlasti võtmetähtsusega ühiskonna ja riigi tunnustus vabatahtlikele ning ühiskondlikel alustel ühiskonna heaks tehtava töö väärtustamine.

Organisatsiooni arenguks on ilmselgelt vaja strateegiat ja noorteorganisatsioonis peab see alati tuginema oma ajastu noorte soovidele, huvidele samas unustamata ühiskonna vajadusi. Noortele noortepäraselt koos noortega on põhimõte, mida tasub alati meeles pidada. Äsja toimunud Eesti Skautide Ühingu skaudijuhtidele suunatud administratiivkursusel rääkisime sellest, kuidas kasutada interneti, et noori skautlusest ja ka organisatsioonis toimuvast teavitada. Võib-olla on just noortele nii omased ja laialt kasutatavad internetil põhinevad suhtlusvormid, seal hulgas viimasel ajal populaarsust koguvad *blogi* ja *podcasting* üheks võimaluseks, kuidas noori skautlusesse haarata ja neid arvuti tagant loodusesse kutsuda, et kogeda koos sõpradega seiklusi ka väljaspool interneti. Samas on kaasaegsed „e-lahendused” aidanud kaasa Eesti tuntuse kogumisele, olles omamoodi kauaotsitud Eesti Nokiaks, mille heaks näiteks on kasvõi Eesti niinimetatud e-valitsus ja eestlaste leiutatud Skype telefon, mille sai kingituseks ka möödunud sügisel Eestit külastanud Ameerika Ühendriikide president G. W. Bush.

Tulles tagasi Eesti skautluse arengu juurde on oluline mainida ka seda, et meie kasvamine on saanud võimalikuks tänu paljudele toetajatele. Tore on tõdeda, et Eesti riik on aina enam väärtustamas noorsootööd ja Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus Eesti noorteorganisatsioonidele, s.h. Eesti Skautide Ühingu on oluliselt kasvanud võrreldes ajaga kümme ja rohkem aastat tagasi. Samuti on erinevad fondid ja ka eraisikud saanud meie tegevuse toetajateks. Siinkohal suurimad tänusõnad ka kõigile eestlastele Ameerikas, Kanadas, Rootsis ja Austraalias, kes on meie tegevust toetanud. Samuti kuuluvad meie tänusõnad Eesti-Ameerika Heatahtlikule Seltsile, Eesti Ameerika Fondile, Ülemaailmsele Eesti Kesknõukogule, võõrsil elavaid eestlastest skaute koondavale Eesti Skautide Liidule ja veel paljudele teistele Eesti organisatsioonidele välismaal. Selline toetus on ka heaks märgiks eestlaste kokkuhoidmisest ja loodetavasti saame tulevikus mingilgi moel anda oma panuse eestluse püsimisele võõrsil, mille lihtsaimaks võimaluseks on Eesti tunnustus eestlaste organisatsioonidele ja tegevusele välismaal.

Väga suur tänu Eesti-Ameerika Heatahtlikule Seltsile ning Priit Parmingule kutse ja reisi organiseerimise eest ning Lakewoodi Eesti Ühingu võimaluse eest osaleda EV aastapäevale pühendatud aktusel.

Sõbrad ja seiklus – see on skautlus. Olgu meil kõigil häid sõpru, et oleks kellele toetuda ja kellega rõõme jagada ning seiklusi, mis ellu innustavat värvikust lisavad.

Suur tänu toetuse ja sõpruse eest ning head Eesti Vabariigi 89. aastapäeva!

KURIKAN KORVENKÄVIJÄT

SKJ VALDIK KASK
LPK. OKASKANNEL JUHT

Lippukunta toimii Kurikassa ja se on perustettu vuonna 1945. Aikaisemmin pojilla oli **Kurikan Korvenkävijät**-niminen lippukunta, jonka nimessä on haluttu korostaa retkeilyä.

Oi jah... Võtame uuest. Eesti keeles siis. Jutt käib siin skaudi lipkonnast, mis asetseb Soomes, Lõuna-Põhjamaal (Etelä-Pohjanmaa). Seal leidub selline koht, kui KURIKKA. Mis siin keerutada, asume asja kallale. Kuna üsna paljud on küsinud minult, et mis ma seal Soomes teen ja kas olen ka skautidega ühendust võtnud ja millal ükskord ometi ma tagasi tulen. Ma siis kirjutan lühidalt oma ajast seal Soomes.

Kurikka on siis selline väike linn, mille suurus on võrdne umbes Keilaga ning paikneb umbes 360 km kaugusel Helsingist mööda Vaasa teed sõites. Kuidas ma siis sinna sattusin. Seal on Tallinnas lõpetatud kooli sõpruskool, kuhu valiti osa õpilasi, kellele pakuti edasiõppimise võimalust Kurikka koolis. Kuna ma jäin „sõelale”, siis anti mulle otsustamiseks aega 3 päeva – kas võta või jätta. See oli aga üks keerulisemaid otsuseid. Kogu sinne elu tuli ju ümber korraldada. Kuid nagu aeg näidanud, olen pakkumise vastu võtnud.

On august. Täiesti soe. Ei tahaks kuskile kooli minna augustis. Saate aru, AUGUSTIS! Ja veel alguses. Aga samas põnev ka. Uus koht, uued inimesed. Ja mis peamine – tuttav, kuid arusaamatu keel. Jah! Ma oskasin seda keelt, kui sinna Kurikkasse läksin. KAKS SÕNA. Nojah. Usun, et need kaks sõna jäävad elulõpuni pähe. Need olid *kiitos* ja *aitti*. Mis need tähendavad? Nüüd väike ülesanne. Otsi sõnaraamatust või uuri mujalt välja. Aga edasine elu oli huvitav. Eelkõige selle keele suhtes. Tehes elegantseid noogutavaid liigutusi peaga nagu saaksid 120% aru, mida sulle soomlased räägivad ja ise mõeldes ja pingutades, mida ta küll mõtles, ütles, tahtis, õpetas, teatas või seletas. Kui olin harjunud juba soome keelega, et seda igal pool räägitakse ja püüdsin ise ka pursida, siis olin julge sell ja suutsin sõnadest kokku seada küsiva lause – kas siin kandis ka skaute liigub? Kaks nädalat hiljem osalen Etelä-

Pohjanmaan Partiolaisten vuosikokouksella (Lõuna-Põhja-maa Skautide aastakoosolekul). Seal esitleti mind mitmetele inimestele ja pildistati iga külje pealt ning itsitati kuidas ma üritasin kaasa laulda nende skaudilaulu. Tagantjärele oletan, et tegemist oli piirkonna skautide hümniga või muu taolisega. See oli ka esimene koht, kus laagrit TARUS uhkelt esitleti. Esitleja oli vanaaja postiljoni rõivastuses ja rullis uhkelt oma teati lahti ning luges ette. Minuni jõudis tema tekstist, et mingi laager toimub kuskil ja rõivad jätsid väga hea mulje.

Pärast seda koosolekut oli selline vaikaeg. Kuna kool oli ikkagi uus ja linn ja inimesed, kuid ei saanud üle ega ümber ilma skautideta. Niisiis uurisin uuesti skautide kohta. Ja seekordne uurimine viis mind kokku Kurikka lipkonna noorema seltskonnaga, kes olid siis tegusamad. Kutsuti kohe esimesel korral metsa. Neil olid skaudivõistlused või midagi sarnast. Sattusin sellisesse salka, kus üks aktivist minuga kogu aeg vaid rääkis ja rääkis ja rääkis... mina aga, nagu juba teate, ähäh, mhmhh ja see elegantne noogutus. See aktivist oli muuseas ka selle salga vanim liige ja juht. Siis kutsuti mind, et võin käia üritustel vaatamas, kuidas neil läheb. Aeg liikus edasi ja nende jõulupeol korraldasin paar mängukest, kus siis osalesid nii lapsed kui ka lapsevanemad. Osalejaid oli nende arvates vähevõitu, aga minu arvates 70-pealine osalejate seltskond on juba päris palju.

Uuel aastal kutsuti mind juba vaatama ka koonduseid. Ja lastele ma vist isegi meeldisin, sest neil oli alati tohutult kahju, kui ütlesin, et lähen paariks nädalaks Eestisse. Suvevaheaeg tehti mulle kingitusi ja kallistati ja poputati, enne kui kodumaale tulema hakkasin nii, et pea kõik see seltskond vesistas nagu lapsukesed, kellelt mänguasi käest võetud. Uue aasta algus (august) oli jälle rõõmu palju ja mul endal ka lihtsam. Kuigi ei raatsinud kodumalt lahkuda, teadsin ja tundsin, et keegi mind sealpool ootab. Mõne aja möödudes pakuti või pigem paluti, et ma hakkaks lipkonnas selle salga abijuhiks ja hiljem juhiks. Olin nõus tingimusel, et nad arvestavad sellega, et ma kunagi sealt lahkun ning siis jätkab keegi teine. Nüüd on siis see aeg kätte jõudnud. On jäänud veel paar kuud. On taas keeruline hetk. Ma saan koju, aga samas keegi jääb kuskile sinna maha. Nüüdseks noored on lubanud raha hakata koguma, et mulle külla sõita. Ja eks ma käin ka neil seal külas. Sellised on lood Eesti skaudijuhiga, kes ei suuda püsida eemal skautlusest ja võitleb vapralt edasi skaudiridades olenemata asukohast. Paraku kõigest ei jõua siinkohal rääkida, kuid järgmises ajakirjas Eesti Skaut räägin teile lühidalt Kurikka lipkonnast .

Järgmises Eesti Skaudis:

SKAUTLIK POOLTUND

EESTI PRESIDENT

TOOMAS HENDRIK ILVESEGA

TERE TULEMAST SKAULTLUSESSE!

PIRITA ÖKOSKAUT LAURA ÕIGUS

Jaauarikuu sisustamiseks, ajalooa lähemalt tutvumiseks ja talvevaheajast sujuvalt üleminekuks korraldasid Ökoskaudid 27. jaanuaril ekskursiooni kindral J. Laidoneri muuseumisse.

Johan Laidoner oli Eesti Sõjavägede ülemjuhataja ja poliitik. Tema sõjaväeline karjäär algas 1901. a., kui ta vabatahtlikult sõjaväega liitus. Aastal 1902 astus ta Vilniuse Sõjaväeakadeemiasse, kus ta kohtus ka oma naise, Mariaga. 1934 tegi J. Laidoner K. Pätsiga riigipöörde. J. Laidoner sai kaitsevägede ülemjuhatajaks. Aastal 1940 Johan ja Maria Laidoner küüditati Venemaale. Laidonerid veeti järgmise 12 aasta jooksul viide erinevasse vanglasse. Viimases, Vladimiri vanglas, ta ka suri.

SKM JAAN LEPP 75

29. märtsil tähistas skm. Jaan Lepp oma 75. juubelit. Jaan, skaudinimega Ahm, sündis 1932. aastal Narvas Eesti Vabadussõja kangelase, soomusrongi nr. 2 ülema, kolonelleitnant Jaan Lepa pojana ning oma elust suurema osa on ta elanud Kanadas ning andnud

mõõtmatu panuse Eesti skautluse arengusse. Olulisematest ettevõtmistest skautluses tuleb kindlasti esile tuua seda, et Jaan on olnud kahel korral valitud Eesti Skautide Liidu peaskaudiks (1975-1978 ja 2003-2006), lisaks on ta täitnud erinevaid ameteid ESL Keskbüroos kokku 24 aasta jooksul, olnud Eesti Skautide Malev Kanadas juhiks ning juhtinud ka esimest Maailmalaagrit 1962. aastal Kanadas.

Skm. Jaan Lepp on olnud võõrsil elavate eestlastest skautide „suursaadikuks“ Eesti skaudiorganisatsiooni juures ja aidanud väga olulisel määral kaasa Eesti skautluse ja Eesti Skautide Ühingu arengule. Kunagi Matsirannas suurlaagris 1992. aastal välja öeldud mõte, et korraldada Scouts Canada kaasabil Metsamärgi kursus Eestis oli kuldaväärt ettepanek, sest nii algul Jaani enda poolt juhitud kui ka hiljem Eesti Metsamärgi traditsioone edasi viinud Eesti Skautide Ühingu on tänu sellele skaudijuhtide ülikoolile, milleks Metsamärki võib päris kindlasti pidada, saanud juurde väga palju tublisid skaudijuhte, kes oskavad kõrgelt hinnata skautluse põhimõtteid ning meile südamelähedast noorte liikumist – skautlust – edasi viia.

Jaan on osalenud kõigis meie suurlaagrites, kus tema tervitushüüd Ahoi!! on pannud laagriliste näod särama. Jaan on väga paljudele meist heaks nõuandjaks ja sõbraks, kellega on alati tore kohtuda ja nii skautlusest kui muudest maailma asjadest mõnusaalt ja üksteist usaldades juttu ajada.

Skm. Jaan Leppa panust skautlusele on tunnustatud Eesti Skautide Liidu Põhjatähe I järguga (1972), Scouts Canada on omistanud talle Hõbe Hundi (1992) ning nimetanud oma auliikmeks (1994) ning Eesti Skautide Ühingu on tunnustanud teda auliikme nimetusega (1998).

Soovime Jaanile ikka head skautlemist ja jaksu olla jätkuvalt nooruslik ning tore kaaslane skaudiradadel.

Suur tänu sõpruse eest ja palju õnne juubeli puhul kõigi Eesti skautide poolt!

SKM KRISTJAN POMM

Muuseum asub Johan Laidoneri Viimisi mõisas. Hoone on väljast ilus ja uhke. Muuseumis oli parajasti ekspositsioon „Eesti ja külm sõda“. Selle näituse raames olid väljas erinevad sõjaväevormid ja ka väike lõik järeletehtud Berliini müüri, millele sai jäädvustada ka oma nime ja külastamisaja. Muuseumikülastusele punktipanemiseks juhatati meid ühte suuremasse, vanaaegselt sisustatud ruumi, kus meie rõõmsameelne giid pani mängima filmi „Eesti Vabariik 75“. See film võttis väga ilusasti kokku Eesti Vabariigi ajaloo. Filmi lõppedes oli meil hea võimalus tutvuda lähemalt ka selle ruumiga, kus me olime. Sellest avanes ilus vaade Laidoneri pargile, kus parasjagu väikesed lapsed talvemõnuseid nautisid. Peale filmivaatamist kirjutasime oma nimed külalisteraamatusse ning meile jagati erinevaid infovoldikuid Johan Laidoneri elust ja ta muuseumist.

ÜHINESID ESÜ JA ESM

06.02.2007. a. allkirjastati viimased Eesti Skautide Ühingu ja Eesti Skautide Maleva ühinemisega seotud dokumendid. Seejärel on Eestis, pärast vastava protseduuri läbimist registriosakonnas, üks ja ühine skautide organisatsioon, mis koondab endas nii Eesti skautluse järjepidevust 1921. aastal loodud Eesti Skautide Maleva õigusjärglasena kui ka Skautide Maailmaorganisatsiooni liikme-staatus. Juriidiliselt võttes lõpetas ESM tegevuse, ühinedes Eesti Skautide Ühingu ja Eesti skautide ühinenud organisatsioon kannab jätkuvalt Eesti Skautide Ühingu nime.

IN MEMORIAM

Skm Sven „Tillu“ Hanson 19.05.1932 – 20.03.2007

Hüüdnime Tillu sai Sven endale juba nooruses, sest skautide seas oli kaks Sveni, kuid Tillu oli väiksem ja teda hakati hüüdma „tillu Sven“, millest kujunes hiljem välja „Tillu“. Selle nime all oli ta tuntud eesti skautide seas üle maailma.

Teise maailmasõja keerulised ajad viisid Tillu kodumaalt võõrsile ning Stockholmi „Kalevi“ lipkonnas tegutses ta aastakümneid aktiivse juhina. Malevas Eesti Skautlikud Noored Rootsisis oli ta 40 aastat juhatuse liige ja nendest üle 15 aasta maleva juht. Skautmastrite Kogu juhatuses töötas kaasa kümme aastat. Tillu oli neli aastat ka Eesti Skautide Liidu peaskaudiks.

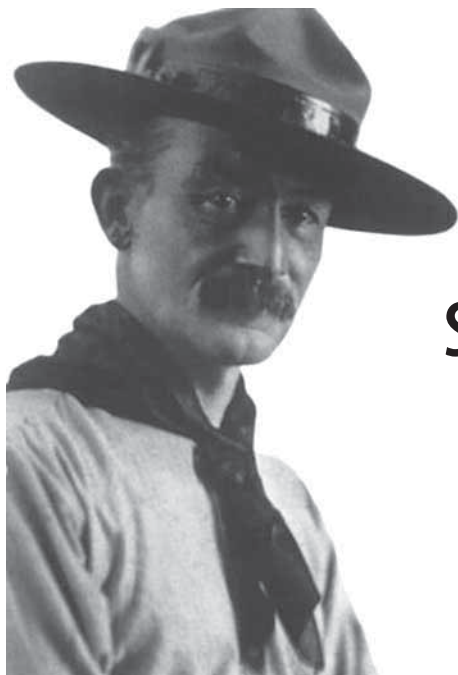
Tillu lõi kaasa paljude skaudilaagrite juhtimises ning oli agar suur- ja maailmalaagrite osavõtja kõikjal üle maailma. Samuti oli ta väga oluline eesti ühiskonna aktiveerija Rootsisis, kus ta juhtis aastaid eestlaste keskorganisatsiooni. 1996. aastal oli Tillu Rootsisis Eestis toimunud eestlaste ülemaailmse kokkutuleku ESTO juht.

Tillu oli ka üks Tagametsa skautide ja gaidide püsilaagrikeskuse mõtte algatajaid ning aitas igati kaasa Kodumetsa loomisele.

Eesti skautlus on Tillu teeneid hinnanud Põhjatähe III järguga aastal 1962, II järguga 1969 ning I järguga 1973.

Sven „Tillu“ Hanson on üheks Välis-Eesti skautluse suurkujuks, kes oma sõbraliku meele ning heatahtlikkusega omas sõpru üle maailma ja tema rõõmsast ning avatud suhtlemisest said osa ka skaudivennad ja -õed Eestis, kes teda ei unusta.

ÜLEMAAILMSE SKAUTLUSE LOOJA

2

„Õeldakse, et noored tormavad edasi lootusega ja vanad vaatavad tagasi rahuldusega, ja kunagi, kui ma saan vanaks, minagi vaatan tagasi suure rahuldustundega.”

(Robert Baden-Powell)

Robeti isa suri 1860. aasta suvel. Perre oli kolm kuud varem sündinud poislaps, kes sai oma isa järgi nimeks Baden, olles seega perekonna noorim liige. Nii jäi ema Henriette Crase'i kasvatada üheksa last. Robert kirjutas hiljem, et ta on alati imetlenud, „kuidas too imeline naine suutis meist kõigist kasvatada korralikud inimesed.”

Kuna isa, Oxfordi Ülikooli teoloogia ja geomeetria professori nimi oli Baden Powell, siis tahtsid pojad isa mälestuse auks lisada oma perekonnanimele ka isa eesnime ja nõnda siis saigi Roberti perekonnanimeks Baden Powell. Siit ongi tulnud ka nimi Bi-Pi ehk Bii-pii, nagu teda hüüti ka koolis. Hiljem siis sai see tema ülemaailmselt tuntud skaudinimeks. Kodus aga oli tema nimeks Stephe (Stiv). Tema pika täisnime, Robert Stephenson Smith Baden-Powell of Gilwell saamislugu on eesti nimede kõrval meile mingil määral võõras, aga selgagem see siis lahti.

Sünnijärgselt sai Bi-Pi nimeks Robert Powell, mis meile on täiesti tavapäraselt arusaadav. Kuna tema ristiisaks oli Inglismaal tuntud veduriehitaja ja terassildade konstruktor Robert Stephenson, siis lisati nimele peale isanime ka ristiisa nimi, Stephenson ja seejärel ka poisile suurt mõju avaldanud vanaisa admiral Smith'i nimi. Gilwell lisandus aga lordi tiitli saamisega, kui oma pikale nimele tuli lisada veel aadlinimi, milleks oli tavaliselt elu tähtsaima sündmuse nimetus. Kõik arvasid, et Bi-Pi lisab oma nimele Mafekingi*, kuid lisas hoopis Gilwelli, sest Gilwell Park oli paigaks, mis osteti juhtide koolituskeskuseks ja kus toimuski esimene skaudijuhtide kursus aastal 1919.

Robert Baden-Powelli elus oli suur roll tema ema poolt vanaisal, eruadmiral Smithil. Too oli kiindunud

just Stepheesse, sest tundis poisis seikleja verd ja tungi sukelduda looduse rüppe ning seiklusteks kaugetel maadel. Vanaisa oli seda kõike ise ka kogenud. Ta suunas poisi tegevuse Londoni suurimasse loodusparki, Hyde Parki, kus oli väiksele poisile küllaldaselt metsikut loodust ning seal liikusid ringi lehmad ja lambad, tiikides aga ujusid haned ja pardid. Kõikjal oli ka sisalikke, konni ja muid väiksemaid loomakesi. Sealt siis saigi Stephe oma esimesed loodusemõtutused ja kohtus metsaga.

Ja ühel päeval hämmastas ta oma vanaisa seletusega, et kui konnad kurisevad vaid öhtuti, siis on oodata head ilma. Kui nad aga krookuvad terve päeva, siis on tulemas halb ilm. Selle tegevuse juures avanesid tulevase skautluse looja ja juhi joonistamisanded, sest iga kord, kui ta oma avastusretkelt naasis, tegi ta joonised sel päeval kohatud loomadest, lindudest ja ka inimestest. Ta kuulas ka põnevusega, kuidas vanaisa talle raamatuid ette luges. Kui nad jõudsid Dickensi raamatuni „Oliver Twist”, siis küsis Inglismaa pealinna varakate linnaosas kasvanud Stephe vanaisalt, et kas ka kaasajal on veel vaeseid poisse? Jaatav vastus viis Bi-Pi nägema suurlinna sedagi poolt ja hiljem just vaeseid poisse skaudiliikumisse kutsuma. Teda vapustas, et juba riided jagavad inimesed eri klassidesse ja arvatakse, et just sealt on pärit mõte kõik skaudid ühtsesse skaudivormi riietada.

Tõeline kokkupuude loodusega tekkis tal aga siis, kui ema ta oma sugulase, Kenti krahvkonna pastori Allfrey juurde saatis lugemist, kirjutamist ja arvutamist õppima. Seal oli metsi, künkaid, kaljusid, voolasid metsikud ojad ja looduse rüpes liikusid metskitsed, hirved, rebased ja jänesed. Seal avanes talle tõeline seiklusrikas elu ja ta õppis peagi selgeks, et metsikule loomale tuleb läheneda ikka nii, et tuul sulle näkku puhub.

Ta valmistas ise omale maakaardid ja õppis kompassi kasutama, et pärast oma avastusretki jõuda kindlalt välja koju. Oma sellelaadsete teadmistega hämmastas ta ka oma vanemat venda Warringtoni*, kui nad merel seilama hakkasid, millest meie ajakirja eelmises numbris juba juttu oli.

* Mafekingi linn Lõuna-Aafrikas, mille kaitsmist Robert Baden-Powell juhtis Buuri sõja ajal.

* Skaudikirjanduses on Bi-Pi vanema venna nimekuju kasutatud kahte moodi – Warrington ja Warrington.

MERESKAUDID

Jätkame katkendite avaldamist
Robert Baden-Powelli skaudiraamatust
„Scouting for Boys“.

VETELPÄÄSTJA

Kangelasi on igasuguseid, vahest kõige suuremad kangelased on mereskaudid, kes peavad iga hetk valmis olema, et ohuga silmitsi seistes teiste elusid päästa. Kuna mereskaudid aitavad inimesi nii tihti ja märkamatu, võetakse seda tavaliselt igapäevaelu osana. Sellegipoolest tuleks neid tunnustada. Ohtlike tormide keskel peavad nad olema alati valmis minema merele millal vaid vaja ja panema ohtu oma hinge, et päästa teiste omi. Kuna nad teevad seda kõike nurisemata ja tihti, siis oleme hakanud pidama seda igapäevase asjana, kuid see on imetlust ja austust vääriv.

Olen rõõmus selle üle, et nii mõnedki skaudipoisid on hakanud mereskaudideks. Meremeeste oskusi õppides õpivad nad ühtlasi täitma isamaad teenides ülesandeid meremeestena sõja- või kaubalaevastikus ja vetelpäästes rannikul.

Laev võib olla taevas või põrgu, see oleneb täielikult meeskonnast. Kui ollakse pahirad, kaldutakse torisema ja lohakas olema, siis ollakse õnnetu seltskond laeval. Aga kui ollakse nagu skaudid, kes lõbusalt, tahtejõuliselt seikluselt parimat võtavad ja hoiavad ka laeva puhtana, siis on nad nagu üks õnnelik pere ja naudivad elu.

UJUMINE

Iga poiss peab oskama ujuda. Tean mitmeid, kes on selle selgeks saanud esimesel katsel. Teistel läheb kauem aega. Nii oli ka minuga. Ei saanud ujumist kuidagi selgeks. Arvan, et kartsin veidi, ühel heal päeval aga, sukeldudes sügavasse vette, hoomasin äkki, et ujusin! Olin varem vist liialt pingutanud ja olnud jäik. Nüüd taipasin, et asja tuleb võtta rahulikult ja samm-sammult. Kui ujumine käes, hakkas mulle vesi meeldima.

Alguses peaks ujuma õppima koera. See on kui mööda vett roomamine. Ära alusta rinnuliujumisest. Müdistades koera moodi, palu, et mõni sinu kaaslane hoiaks kätt sinu kõhu all toeks.

Vees kümblemine on tõesti taevalik lõbu! Palju tore-dam on ikkagi, kui sellest saab ujumine. Kui mannetu paistab teiste hulgast silma poiss, kes ei oska ujuda! Ta mulistab vaid madalas vees ja ei saa minna koos kaaslastega mere- või jõeretkele. Ujumisoskus on aga veel muudki kui lihtsalt lõbu. Näiteks kui paat läheb ümber ja kõik oskavad ujuda, siis on see naljamäng. Kui aga kaasas on keegi, kes ei oska ujuda, siis võib mõni teine panna oma elu ohtu, et teda pinnal hoida. Muidugi, kui oskad hästi ujuda ja tead uppuja päästmise võtteid, siis tood tema rannale. Aga kui sa ei oska seda? Mõtles, kui ta hukkub. Siis püsib see sul terve elu aja meeles, sest oled skaut ja pole ujumist ära õppinud, sest oleksid sa teinud seda, siis oleksid suutnud teda päästa. Mis skaut sa siis niisugune oled?

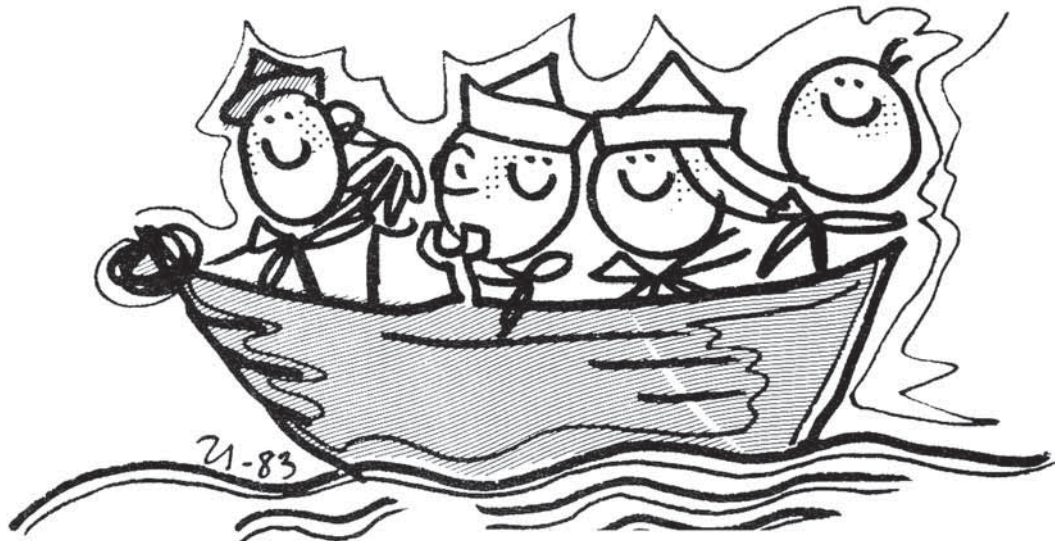
PAADIMEHED

Iga skaut peab oskama ujuda, sest kunagi ei tea, millal on vaja jõge ületada, elu eest ujuda või päästa uppujat. Nii et need, kes ei oska veel ujuda, peaksid kohe selle oma südameasjaks võtma – see ei ole üldsegi raske.

Skaut peaks oskama paati juhtida – aerutades ja tüürides peaks oskama keerdunud kõie teisele laevale või maabumissillale visata, teha parv saadavalolevatest materjalidest (plankudest, puunottidest, vaatidest jne), teadma, kuidas visata päästerõngast ja oskama kalastada. Kõiki neid oskusi saab omandada ainult harjutades.

B. P. tegeles ise ka kõigepealt mereskautilusega, purjetades Inglismaa ja Šotimaa rannikul.

TÖLKINUD SKJ KAROLIN LILLEMÄE

DAVID MCKEE JA TEMA KREEDO

WOSM-i Euroopa Regiooni direktor David McKee on skaut olnud 40 aastat. Ta alustas hunduna ja on läbi teinud pika tee kuni on jõudnud skautluse juhiks Euroopas.

Kohtusime temaga konverentsil pärast ettekandeid, et paari minuti jooksul meenutada tema läbikäidud teed skautluses. Sõbralikult andis ta selleks kohe nõusoleku ja nii alustasimegi sellest, millega on tunnistatud tema senist skautluses oldud aega. Ta arvab, et seda ei saagi nii võtta, sest õnnestunud tegemised selles valdkonnas ongi kõrgeim tunnustus.

Kui rääkida skaudiautasudest, siis on Davidil ette näidata peaskaudi, kuldnoole ja kuninganna auhinnad. Tema skauditee algas väikeses külas Põhja-Iirimaa keskel. Skaudirühm selles külas kandis kohaliku jõe nime-tust. Külas elas oma 1000 inimest. Selles tegutses 100 skauti ja sama hulk gaide. See oli suur arv ja näitas selle liikumise populaarsust nelikümmend aastat tagasi.

Irimaa külast viis elutee Davidi Šotimaale ülikooli, kus tegutses umbes neljakümneliikmeline skaudirühm. Aeg oli raske ja raha oli napilt. Ometi oli see parim aeg, mis ta skautluses on veetnud. Dundee ülikoolis omandas ta geograafia magistri kraadi.

Šotimaalt naases ta pärast õpinguid jällegi Põhja-Iirimaa. Siin tuli tal hakata Iirimaa vanima skaudiorganisaatsiooni juhiks. Selles ametis möödus kümme aastat. Seal suundus ta Londonisse ning hakkas juba professionaalina Inglismaa skaudiühingus skauditööd tegema. Ta oli Suurbritannia skaudiorganisaatsiooni rahvusvaheliste suhete korraldaja. Neliteist aastat oli ta seal palgalisena skauditööl. Samal ajal oli ta ka ühtlasi oma töö kõrvalt

vabatahtlik skaudijuht, kus tal oli tegemist 10–16-aastaste skautidega. See kestis niikaua, kuni 3 aastat tagasi tuli tal korraldada juhina oma skautidega viimane laager Gilwell Parkis. Nagu ta ütles, oli see väga sentimentaalne laager.

David McKee lahkus seejärel Londonist, et asuda Genfi WOSM-i Euroopa Regiooni direktoriks. See juhtus täpsemalt juulis 2004. a.

Nüüd on olnud väga kiire ja probleemiderohke aeg. Eestisse konverentsile sattus ta juhuslikult, kuna Euroopa kontorist kutsuti kedagi ettekannet tegema ja tema oli hea meelega valmis tulema.

Kui hinnata skautide aktiivsust ja tegelikku toimetamist, siis ütleb David, et tema arust need juhid, kes teevad oma tööd vaikselt ilma kärata ega kipu igal pool iseennast kiitma, on osutunud viimastest resultatiivsemateks ja hoiavad skaudi töötuses peituvaid lubadusi väga kohusetundlikult. Ta arvab, et täna ei ole maailmas ühtki riiki, kus ei teataks, mis on skautlus. Võib küll olla erinevat interpretatsiooni selles, aga üks on kindel, et Euroopas on hea skautlus. Võib-olla see muutub aastate jooksul, muutes elemente, aga põhiprintsiibid ei kao.

Ta on ka koostöös seniorskautide organisatsiooniga, kelle kontor asub Brüsselis. Ta ise on ka seniorskautide organisatsiooni liige ja peab koostööd noorte ja vanade vahel oluliseks, kuid selle tõhususe määrab ikkagi kohalik tasand. Vanad skaudid saaksid panustada skaudi liikumisse nii Eestis kui ka mujal. See on aga juba mingi uue konverentsi teema.

SKM LEHO MÄNNIKSOO

ESÜ ANALÜÜSIPÄEV

2008–2013 ARENGUKAVA KOOSTAMISEST

Foto: Mikko Leedjärv

SKM SIIMON HAAMER
PEASKAUT

17. märtsil tuli Viimsi uude koolimajja kokku umbes 35 skauti, kes olid rõõmsal meelel valmis kaasa mõtlema meie organisatsiooni tulevikuplaanide seadmisel ja tahtsid aidata käima lükata ESÜ 2008-2013 arengukava koostamise protsessi. Andmaks liikmetele võimaluse välja ütelda oma arvamus ESÜ suundumustest järgmisel viiel aastal, saigi korraldatud analüüsipäev, mida juhtis ja suunas kindlal käel Ants Sild, kes on Baltic Computer Systemsi juhataja ning abilisteks olid kaks Tartu Ülikooli psühholoogiatudengit, Birgit Otsa ja Piia Pruks. Meie endi seast aitasid veel erinevaid töögrupe juhtida Hele-Mai Madisson, Kadri Koitne ning Markus Alfred Kõiv. Kuna meil on praegu olemas arengukava 2003-2008, siis ei olnud vaja alustada nullist, vaid saime tugineda juba tehtule. Selle ühe päeva eesmärk oli saada liikmetelt võimalikult palju mõtteid, ideid ja suuniseid uue arengukava koostamiseks.

Analüüsimiseks kasutasime SWOT-meetodit, et kaardistada ESÜ sisemisi tugevaid ja nõrku külgi ning väliskeskonna positiivseid ja negatiivseid mõjusid. Saadud tulemusi hakkame nüüd analüüsima, et saada selgusele, mis on tähtsaimad tegurid, millega peame arvestama ESÜ arendamisel. Samuti sai kogutud ideid, et mida teha ja kuidas toimida ESÜ tuleviku-pildi kujundamisel ning strateegiliste eesmärkide teostamisel.

Praegu kehtiva arengukava puhul oleme tundnud, et see sai liigselt konkreetsete tegevustega koormatud, sest viie aasta peale ette ei ole võimalik kõiki plaane üksikasjalikult niimoodi kirja panna, et need kõik ka tõesti tehtud saaks. Meil tegigi elu oma korrektuurid ja kõik ei toimunud paberil kirjavandude kohaselt. Pidime tegevuste tähtaegu nihutama ja siis jälle igal üldkogul arengukava muudatused kinnitama. Seekord paigutame aga üksikasjaliku tegevusplaani lissasse, et oleks võimalik paindlikumalt korrekture teha, kui tegelik olukord seda nõuab.

Päeva moderaator Ants Sild rõhutas selgelt, et me ei saa võtta eesmärgiks selle viie aasta jooksul kõigega põhjalikult tegeleda, sest siis ei tee me tegelikult midagi korralikult. Peame valima paar olulisimat tegevussuunda ja neile keskenduma. Päevasele

arutelule tuginedes võiks öelda, et oluliseks peetakse liikmeskonna kasvu ja praeguste skautide kaasamist selliselt, et neist võiks tulevikus juhid saada ning olemasolevate juhtide hoidmist. Tehtud analüüsile tuginedes võib öelda, et möödunud viiel aastal sai siht seatud kvaliteedile ning meil on tõepoolest hästi korraldatud ja huvitavad üritused, kuid nüüd peaksime seadma oma tegevuse teraviku organisatsiooni liikmeskonna kasvule, et võiksime tõesti kõiki maakondi haarata.

Uue arengukava koostamise protsessis on võimalik järgmine kord oma arvamus välja ütelda nõupäevadel 15.-16. septembril Tagametsas. Siis on meil juba olemas konkreetne dokument, mille üle ühiselt nõu peame.

Loodan väga, et ka teie, kes ei saanud ise 17. märtsil Viimsi koolimajja tulla, olete siiski väga huvitatud ESÜ heast käekäigust ja tahate abivalmilt kaasa aidata meie organisatsiooni arengule ning püüate teha kõik endast oleneva, et seatavad eesmärgid ka saavutame.

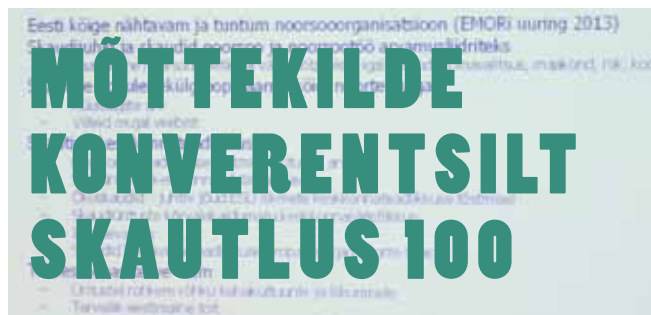

ESÜ peavanem Tunne Kelam

Ajalugu näitab meile selgesti, kui väga on vaja meile skautlikku liikumist ja neid põhimõtteid, millele see liikumine tugineb. Olgu see kasvõi oma keha ja tervise arendamine. Tulin eile öösel Strasbourgist Euroopa Parlamendi istungilt ja üks minu kolleeg istungi algul pidas sõnavõtu, kus ta väljendas oma muret euroopa noorte järjest halveneva kehalise seisundi ja ettevalmistuse pärast. See kolleeg pärineb Iirimaa ja ta väidab, et seal on 300 000 ülekaalulist noort, mis avaldab mõju nii nende füüsilisele võimekusele kui tervisele. Skautluse põhimõtted on just nimelt sellised, mis mitte ainult ei arenda kehalist tervist ja võimekust, vaid õpetavad ka vastutus-tunnet meie vaimu ja keha eest ning kaasinimeste tervise eest. Meie põhimõtted on kasvatada iseloomu, luues selleks soodsa keskkonna. Iseloomust aga algab kõik edasine. Meie põhimõtted on kasvatada töösukusi ja töötahet ning abistada kaasinimest. Skautluse kogemus aga näitab ka, et kaasinimest abistades abistame kõige enam iseennast. See on siis isikukasvatus, mis täiendab koolikasvatust, lähtudes põhimõttest, et tegutsedes ma õpin...skautluse põhimõtted on seega täksamad kui organisatsioon, mille tugevdamine ja arendamine on ka meie kohus.

Haridus- ja teadusminister Mailis Reps

Eesti Haridus- ja Teadusministeerium oma pikemas ettekandes räägib täpsemalt, millised on meie jaoks skautide kõige kandvamad ja sidusamad pooled. Ministrina tahan rõhutada, et täna on kõige olulisem see, et teie tegelete noortega, andes neile seda, mida meie koolid ei paku isegi oma mitmetes ringides, sest need paraku poistele ja noormeestele ei kipu olema just südamelähedased. Skautlus on aga just paljudele poistele ja noormeestele ainukene koht, kus nad saavad just seda poolt arendada, millest nad on unistanud või isegi ei tea veel, et nad selles võivad olla andekad.... Just eneseavastamine mõtestatud tegevuse kaudu on tähtis!”

WOSM Euroopa Regiooni direktor

David McKee

Skaut olla on uhkus, mida me peame heaks uhkuseks. Meie logo kutsub looma paremat maailma, mida saame luua ainult koos, kaasates ka need, kes ei kuulu meie organisatsiooni. Vaadates 100 aastat tagasi, näeme, kuidas ühiskond on muutunud. Baden-Powell tegi midagi sellist, mis aitas Inglismaal võidelda halbade nähtustega, mis toimusid kuningriigi linnade tänavatel, see oli sotsiaalne võõrandumine. Ta püüdis olukorda parandada, kasutades palju oma elukogemusi. Juba 11-aastase poisina oli ta kirja pannud midagi sellist, mis hiljem kujunes skaudi seadusteks, toetudes positiivsetele näidetele. Ja näete isegi, et skaudi seadus ei keela midagi! See põhilselt ütleb, milline skaut on. See toetub tegevusele, kus on vaja anda endast parim! Mitte aga keeldudele ja käskudele. Mitte keegi pole täiuslik. Meile meeldib küll mõelda, et oleme, aga ma kinnitan teile, et ei ole! Aga kui ma luban, et ma annan endast kõik parima, et liikuda selles suunas ja teen seda, siis see ongi parim, mida me oma elus saame teha. Meie skautluses soovime, et inimesed seoksid oma elu arenguks oma võimete järgi, et teenida ühiskonda. Minu põhiargument ja veendumus on see, et inimese elu põhiväärtustes ei ole selle saja aastaga, mil eksisteerib skautlus, midagi muutunud. Skautluse missioon on olnud ja on panustada noorte inimeste haridusse läbi väärtuste süsteemi, mis põhineb töotusel ja seadusel. See aitabki meil luua paremat maailma, kus inimesed on sõbrad ja abistajad, kus vaja.

Foto: Mikk Leedjärv

9.-11. veebruaril käis väike osa Tormilinnu lipkonna suurest seltskonnast Tagametsas laagris. Laagri eesmärgiks võtsime kaunis Eesti looduses viibimise, puhkamise, üksteise seltskonna nautimise.

Laagri nimeks otsustas kolmeliikmeline naistoimkond panna Tagaarktika. Nimi sündis talveigatsusest ja loomulikult armastusest Tagametsa vastu. Kuigi nime väljamõtlemise ajal polnud lund veel kuskil, osutus see nimi siiski väga sobivaks, sest just õigeks ajaks kattis kõikjal maad kohev lumevaip ning pakane näpistas ninast ja põsest. Lasime valmistada ka pingviini pildiga märgid. Paljud ootavad laagritelt just märke, sest need on asjad, mis hiljem meenutavad olnud üritusi.

Laager algas reede õhtul, mil me tegime sisseostud, kogusime end minibussile ja asusime Tagametsa poole tee. Teel oli nii naeru, laulu kui ka tähtsamate asjade üle, nagu ilm ja külmunud veetorud, arutamine. Kohale jõudsimel hilja ja soojust välja astudes võttis esimese asjana külm meid jalust nõrgaks, teisena võlus meid imeilus taevast, mis peaaegu uppus tähtedesse. Siis viisime oma asjad kõik saunamajakesse, kus veetsime kõik järgmised päevad.

Sel ajal, kui osad Tormilinnud jäid sauna koristama ja kütma, läksid ülejäänud Jahilossi hilist õhtusööki valmistama. Söögiks olid ahjus küpsetatud pelmeenid ja kuum tee. Kasutasime söömisel skautide kavalust, nimelt söime kõik koos oma kahvlitega otse pannilt, kuna pesemisvõimalusi meil siis veel polnud. Peale sööki suundusime sauna tagasi, kus teisel korrusel seadsime end mõnusasti sisse ja heade oskustega valmistatud ekräänilt vaatasime filmi.

Magada saime ilusti soojas, ruumi oli palju, kuna meid oli seal kaheksa ja kõigile jätkus ka madrats külje alla.

Autori fotod

Hommikul oli äratus ette nähtud kümnest ja nii me ka tõusime. Järgnesid rahulik hommikusöök mõnusa muusikaga ja hügieen. Peale seda läksime metsa puid otsima ja tassima. Kolm seal olnutest läks Türiale veel ühte huvilist laagrisse tooma. Kui nad tagasi olid, läksime juba üheksakesi matkale. Käisime metsameeste punkri juures, hiies ja ka laagri vanadel aladel. Kõik koos jätsime endast ühele lumeväljale ka ilusa märgi maha. Nimelt heitsime kõik maha pikali ja tegime lumeinglite rea.

Õhtul söime veel head ja paremat ning vaatasime pilte vanematest üritustest. Ette võtsime ka kõik oma lauli-

T A G A A R K T I K A

kud ja kõiki laule, mille viise me vähegi teadsime, me ka laulsime. Ka lisateadmised ei jäänud saamata, mängides Eestit. Vaatamata sellele, et torud olid jääs ning vett pidi lumest sulatama, sai ka sauna, kus nagu eesruumiski, võeti lauluviis üles. Öörahu saabus alles kella kolmest. Seni saime veel vahetada oma väsinud peas valminud vahvaid mõtteid.

Viimase päeva veetsime puid tehes ja ladudes, sauna ümbrust ning sisemust koristades ning viimaseid hetki värsket õhku sisse hingates.

Kokkuvõttes möödus meie seal veedetud aeg väga meeldivald. Ilmaga jäime samuti rahule. See oli küll külm, aga päeval paistev päike tõi meile palju rõõmu ja väljas olemist nautisime igal võimalikul moel. Ka seltskond oli selline, kellega läheks veel paljudesse laagritesse.

Ökoskaudid kutsusid kevadpäevadel kevadet

Kui Ökoskaudid alustasid jaanuaris oma talvapäevade korraldamist, mis pidi aset leidma märtsis, ei teadnud keegi ette ennustada, et kevad jõuab loodusesse samal ajal kui kalendris. Laager ise toimus 22.-25. märtsil kevadisel koolivaheajal Tartumaal, Vana-Kuustes. Peale laagrit pidid kõik konstateerima fakti, et tegemist oli kevadpäevadega, mitte talvapäevadega – temperatuur laagripaigas oli päeval vahemikus 15-20 kraadi.

Laagrisse saabusime juba neljapäeva õhtul ja kohale oli tulnud meid koos juhtidega 30-ringis. Majutuskoht oli hubane koolihoone, mis oli ümber ehitatud endisest mõisast. Seadsime sisse oma asjad ning alustasime tutvumisega. Kevadpäevad oli esimene üritus, kus said kokku nii vanad Ökoskaudid Tallinnast kui uued noored Tartumaalt. Nagu traditsiooniks saanud, osalesid laagris ka mõned noored, kes ei ole meie organisatsiooni liikmed.

Reede hommikul alustasime oma laagri programmi esmaabiga. Koolitust oli tulnud läbi viima Lõuna-Eesti Päästkeskusest Liisi Kivi ja Silver Konksi.

Esmaabi programm sisaldas skaudi III, II ja ka I järgu esmaabi nõudeid. Suurt rõhku pandi praktilisele tegevusele ning olukordadeläbitagemisele. Pärast lõunat olime lastele üllatuseks külla kutsunud Tõrvandi tugikomando tuletõrjajad ja tuukrid koos nende tehnikaga. Koos vaadati üle masinate süstus ja räägiti tuukrite tööst. Pritsimehed said osa ka suurest laagrisöömingust.

Pärast lõunat saabus meile külla Eesti Lastekaitse liidu teatritrupp „Meie“ Piret Soosaare ja Kauri Kõtsi juhendamisel. Teatritrupp etendas osavõtjatele meeleoluka foorumteatri näidendi koolivägivallast. Foorumteater pole just tavaline teatrižanr, sest selles saavad osa võtta ka pealtvaatajad. Nimelt just pealtvaatajad peavad lahendama näidendi probleemi ja pakkuma ideid probleemide lahendamiseks. Mitmed osalejad said ka füüsiliselt teatritükis osaleda. Noored olid foorumteatrist tõeliselt inustunud ning asusid õhtul ise foorumteatrit läbi viima. Reede õhtul toimus veel ka meeleolukas seltskonnaõhtu ning enne magamaminekut mõteterada ümber mõisa.

Laupäeval võttis Agur Kala õpetajanimel Wang ette vanemad osalejad ning algas enesekaitseõpe. Agur on

Wangi-nimelise Kung Fu taustaga stiili looja ja koolkonna rajaja. Kõik osalejad said läbi proovida, kuidas kaitsta ennast rünnete vastu, said õpetust kuidas käituda ründajaga, kellel on võõrkeha – nuga või kaigas. Nii kurioosne kui see ka poleks, on üks osavõtja artikli kirjutamise ajaks juba pidanud samu eeskaitse võtteid kasutama. Nooremad osavõtjad said samal ajal õues koos skaudijuht Annika Trässiga ja Aija Kalaga riisuda lehti, mängida kulli ja joonistada uute skaudivormide kavandeid. Pärastlõunal valmistati ühiselt ette lõkkeõhtu lõket, sooritati skaudiheategu ühise oksakoristuse näol ning viidi läbi keskkonnaõpet pakendisorteerimise alal. Õhtul ootas osalejaid ees vahva lõkkeõhtu mõisapargis.

Kuna laupäeva öösel vastu pühapäeva keerati kellasid, siis laagris tekkinud väsimuse kompenseerimiseks lubati kõigil osavõtjatel oma väsimus välja magada ning asuti tegutsema alles pool kümme. Pühapäeva hommikul said kõik soovijad järgupunkte vastata ning õppida. Mitmed noored olid enne

laagrit usinasti endale asju selgeks teinud ja vastamisega läks väga ladusalt. Pärastlõunal koristati ning pakiti asjad. Enne teeasumist söödi veel lõunasööki ning bussi saabumisel rivistuti kevadpäevade pidulikult lõpetamiseks. Tallinnast tulnud Ökoskaudid söitsid Tartusse ning sealt edasi rongiga Tallinna poole, kusjuures rongisõidust võiks kirjutada eraldi artikli.

Kokkuvõtteks võime öelda, et mitmetest üritustest ning laagritest saadud kogemused aitasid ühiselt korraldada ühe väga meeldejääva laagri, mida osavõtjad pidasid üheks paremini organiseeritud laagriks, kus nad on käinud. Ka võib kindlalt väita, et on tekkimas uus põlvkond noori ja tugevaid juhte, kes julgevad vastutust võtta ja tegevust korraldada.

Omaltpoolt kutsun kõiki skaudijuhte üles panustama huvitavatesse ning tegevusrohketesse laagritesse ning üritustesse, sest just need arendavad ja harivad noori kõige suuremal määral.

SKJ. DEIVIS TREIER
ÖKOSKAUDID TALITLUSJUHT

tümma, tümma, karu tuleb!

Mata – ela, ära ole!

Kümme nõuannet, kui satud kusagil karuga kokku.

1. Karusid ei või kunagi süüa. See harjutab karu inimese lähedusega. Karu omandab kiiresti hõlpsa toitumisviisi. Seega ära jäta matkal või laagris kunagi toidutarbeid ja jäätmekotte toidujäätmetega välja vedelema.
2. Sinu häält kuuleb karu juba kaugelt. Metsas liikudes häälitse tasakesi, kui on teada karude lähedusest, siis saab ta õigel ajal sinu teelt kõrvale hoiduda. Ka jala all praksuvad oksad annavad karule sinust teada. Ohutum on liikuda mitmekesi.
3. Kui aga näed karupoega, ole väga ettevaatlik! Karuema on kusagil lähedal ja temaga kokkupuutumine on siis äärmiselt ohtlik. Kõige ohtlikum on sattuda poegade ja emakaruga vahele. Karumamma mõrseb siis poegade ohustaja peale erilisel viisil. Ära mine lähedale, lahku tulnud teed rahuliku käiguga.
4. Karu hoiatab tagajalgadele tõustes ja valjult möirates. Tagane rahulikult. Ära jää karu silme alla tuima, see mõjub talle väljakutsuvalt. Ära roni ka puu otsa, sest karu on sinust parem ronija.
5. Leidsid karu saaklooma korjuse. Lahku kohe tulnud suunas! Korjus on tavaliselt peidetud sambla ja risu alla või ka poolenisti sohu uputatud.
6. Karu käib talu või suvila juures toitu noolimas. Peleta karu kolistamise ja hüüetega eemale, ära mine

teda pildistama. Kui lähikonnas on varem karu kohatud, tee majast väljudes tavalisest kõvemalt häält, et teineteist mitte üllatada.

7. Karu on liikvel hilisõhtul ja varahommikul. Päeval puhkab karu mõnes varjulises kohas. Suvel söövad karud meelsasti marju, seepärast võid temaga marjul või seenel käies kergesti kohtuda. Sügisel võib karu minna kaerapõldu. Ei tohi teda häirida minna. Karud võivad ka harjuda inimesega ja oma tavapärase pelgikkuse inimeste suhtes minetada.
8. Hoia metsas liikudes oma koer kütkes. Vabalt jooksev koer võib kergesti karuga kokku sattuda. Kui kuuled koera vihast haukumist või hädakisa, eemaldu lagedamasse kohta. Põgenev koer võib koos karuga sinu suunas tormata.
9. Kui jäid siiski karu küüsi, siis viska pikali, kaitse kätega pead ja kukalt, lama liikumatult, teeskle surnut. Pagemisest ei ole abi, karu on sinust väledam.
10. Talikoopa poole hakkab karusid tõmbama oktoobri-novembri paiku. Taliasemeks võib olla lihtsalt maa sisse kaabitud koobas või sätib ta ennast juba olemasolevasse lohku, teeb okstest pesa noorte kuuskede varju ning taliasemeks võib karule saada ka sipelgapesa.

Karu mõningaid tegutsemisjälgi.

- Lammutab laiali sipelga-, kimalase- ja herilasepesi. Koorib tõuke otsides vanu kände ja mädanevaid ronte. Jätab puukoorele mõne meetri kõrgusele sügavaid küünisejälgi. Paiskab ja lõhub mett otsides segi mesilaste tarusid.
- Karu viibimist lähikonnas saab määrata nii jälgede kui ekskrementide järgi. Selleks on vaja aga neid tunda. Siin on skautidele koonduse teema.

Pildistatud mais 2000 Väätsal. Pildistanud Ülo Kraan

SEIKU VÄLIS-EESTI SKAUTLUSE ALGUSAASTATEST

SKM REIN ASU

Lubage mul kõigepealt ütelda, et tunnen tulist heameelt selle üle, et mul on võimalus välis-eesti skautluse esindajana osa võtta maailmaskautluse 100 aasta juubeli tähistamisest iseseisva Eesti Vabariigi pinnal. See tundub nagu unistuste täitumine üle 60. aasta kestnud skautlemist võõrsil, kuigi see on toimunud eesti keeles ja eesti meeles.

Teise Maailmasõja lõpuaastail asus arvukalt eestlasi poliitiliste põgenikena kodumaalt võõrsile. Suurem põgenikelaine leidis aset Saksa okupatsiooni ajal 1944. aasta suvel-sügisel, ähvardava Nõukogude Liidu teise okupatsiooni eel. Kui võimalik, siis siirduti esimeses järjekorras üle Läänemere Rootsi või üle Soome lahe meie põhjanaabri juurde, et seal hiljem Rootsi edasi liikuda. Massiküüditamise ja repressioonide kartusel mindi muu võimaluse puudumisel Tallinnast ja Saaremaalt väljuvatel laevadel ka Saksamaale. Teekond üle Läänemere oli ohtlik nii paadipõgenikele kui ka evakueeritutele suuremates laevades. Ainuüksi laatsaretlaeva „Moero” hukkumisel, peale pommitabamust, läks laevaga põhja 2500-3000 põgenikku Eestist. Hukkunud paadipõgenike arvu tõttu Läänemerel on aga raske hinnata. Pärast põgenemist läände tekkisid suuremad eesti kogukonnad esialgu Rootsis ja Saksamaal. Kogusummas hinnatakse, et kodumaalt pages läände umbes 70 000 inimest, ligi 30 000 nendest Rootsi.

Esimesteks jaamadeks enamikule läände siirdunud eestlastele olid põgenikelaagrid. Rootsis püsisid laagrid 1945. a. suveni, kuid üldiselt püüti laagritest nii ruttu kui võimalik edasi minna tööle normaalsesse ühiskonda. Saksamaal püsis laagrielu DP laagrites kauem. 1940. aastal, enne iseseisvuse katkemist, koosnes eesti skautlikul alusel organiseeritud noorte arv ligi 50 000 liikmest, mis on suur arv võrreldes tolleaegse eesti rahva koguarvuga 1 134 000 inimest. Pärast kommunistliku korra kehtestamist ja Eesti Vabariigi okupeerimist Nõukogude Liidu poolt 1940. aastal, lõpetati kõikide skautlikul alusel töötavate organisatsioonide tegevus (Eesti Skautide Malev ja Noorkotkad, Gaidide malevad, Kodutütred jt) vägivaldselt.

1944. aasta sügisel, suure põgenemise ajal, oli eesti skautlik liikumine olnud sunniviisil keelatud küll üle nelja aasta, kuid paljudele isamaaliselt häälestatud noorteuhtidel veel värskelt meeles. Pole imestada, et tulles põgenikena võõrsile käivitus peatselt skautlik liikumine kõikides asukohamaades, kuhu sattus eesti põgenikke. Algus tehti Rootsis ja Saksamaal, mis olid põgenike esimesteks peatusmaadeks ja kuhu oli kogunenud hulgaliselt võimekaid ja kogemustega noorteuhte. Põgenikelaagri oludes, kus oli aega ja võimalusi tegevuseks ja kogunemiseks tekkisid esimesed üksused. Peale okupatsioonide ajal viis aastat pealesunnitult seisakut oli kogutud palju energiat noortetegevuse jätkamiseks. Võõrsil maapaos viibides oli ka juba alguses ülima prioriteediga eesmärk siduda noori eesti rahvuslike traditsioonide ja tegevusega.

Esimesed skautüksused välis-eestis tekkisid spontaanselt Rootsis asuvates põgenikelaagrites. Juba 20. oktoobril 1944. aastal alustas tegevust Skm Olav Rebase kokku kutsutud skaudisalk Skebobruki põgenikelaagris. Peatselt järgnes skaudisalkade tekkimine pea kõigis Rootsis asuvates laagrites, kus asus eesti põgenikke. Muidugi puudus vormiriietus, ei olnud ametliku skautliku organisatsiooni liikmed, kuid tegutseti rahvuslikus vaimus Eestist kaasa toodud skautlike kogemuste põhjal. Seoses asumisega laagritest normaalsesse ellu muutus ka skautide seisund ja olukord.

Juba varakult moodustati Eesti Gaidtöö ja Skauttöö Keskused, mis hakkasid tegevust ülerootsiliselt organiseerima. Algusaastate suurüritustest tuleb kindlasti nimetada esimest eesti skautide ”Ömmerni Suurlaagrit” 12.-20. juulil 1949 Lääne-Rootsis 300 osavõtjaga. Samal ajal toimus lähistel gaidide ”Mälestuste Kungla” 187 osavõtjaga. Kuulusin tol ajal ”Kalevi” lipkonda vanemskautide pere juhina ja olin Ömmernis lipkonna all-laagri juhiks. Sellest laagrist on jäänud unustamatud ja head mälestused.

Ömmerni suurlaagri juhiks ja Eesti Skauttöö Keskuse Rootsis väsimatuks arendajaks ja inspiraatoriks algaastatel oli ”Jämesäär”, skm Heino Jõe, kuni kolimiseni Kanadasse 1951. aastal. Peale Heino lahkumist sai juhiülesanded endale skm Gustav Ilves. 1961. aasta sügisel kirjutati alla koostööleping Gaidide ja Skautide Malevate vahel ja jõustus uus põhikiri. Selle alusel jätkati rootsi skautluse eeskujul tegevust ühismalevana Eesti Skautlike Noorte Malevas Rootsis, mis kuni tänaseni tegutseb ainukese, ehkki likvideerimise lävel oleva eesti gaidide ja skautide ühismalevana.

Kutsuti ellu ka välis-eesti skautlust koordineeriv Eesti Skautide Keskbüroo. Noortetegevuse haritipul, jaanuaris 1947, tegutses USA, Briti ja Prantsuse tsoonis kokku 52 üksust ligi 1500 liikmega. Suureks toeks eesti skautluse arengule Saksamaa läänetsoonides oli Rahvusvahelise Skautide Büroo DP osakonna avamine, mis tugines 1947. a. Rahvusvahelise Skautide Konverentsi resolutsioonile. Resolutsiooni põhimõtted eksiilskautluse ja väljaspool oma maad tegutsevate gruppide vahekorras skautluse maailmaorganisatsioonidega on jäänud püsima tänaseni ja on ka olnud juhindavaks välis-eesti skautluse tegevusele.

Lõpuks mõni sõna ühest dokumendist, mis on koostatud ja kirja pandud välis-eesti Liitude Keskbüroode poolt 80-date aastate alguses, kuid mis sisuliselt ja kokkuvõtlikult kirjeldab välis-eesti skautluse/gaidluse põhilisi eesmärke ja tegevussuundi algusaastatest alates. Mõtlen ”Gaidliku ja skautliku rahvusliku noortetöö manifesti”, kus seisab

- et tegevuse sihiks on töötada selle heaks, et Eestis saaks taastatud vaba gaidlik/skautlik liikumine,
- et eesmärgi saavutamiseks kasvatame oma liikmeid rahvusliku eneseteadvusega kodanikeks, omaks võttes eesti kultuuri koos keele ja omapäraga ja rajades tegevuse gaidlike/skautlikele alustele ja ideoloogiale.

Eesti Skautide Liit kasvas ülemaailmseks skaute koondavaks ja ühendavaks organisatsiooniks, liikmeteks olid malevad kõikidest maadest üle maailma, kuhu oli rännanud eestlasi esialgsetest põgenemismaadest Rootsist ja Saksamaalt ja kus oli loodud skautlikke üksusi. Eri aegadel on Liidu liikmeteks olnud Malevad Argentiinast, Austraaliast, Brasiiliast, Inglismaalt, Kanadast, Rootsist, Saksamaalt, USA-st (vaata täienduseks ka konverentsi Skautlus 100 materjale).

SKAUTLUSE ESIMESE 100 AASTA VERSTAPOSTID

1907-1941

01.-09.08.1907	Robert Baden-Powell korraldas Inglismaal Brownsea saarel 20-le erineva sotsiaalse päritoluga poisile esimese skaudilaagri (osalejad jagati nelja salka, mille nimedeks olid kaljukass (ahm), härg, koovitaja ja kaaren).
1908	Baden-Powelli sulest ilmus raamat „Scouting for Boys”.
1909	Esimesed skaudiüksused väljaspool Briti Impeeriumi – Tšiilis. Üheks skautluse tegevusvormiks sai mere-skautlus ja toimus esimene mereskaudide laager (7-21.08.1909).
1910	Baden-Powell läks sõjaväest erru kindrali aukraadis, et Inglismaa kuningas Edward VII nõuandel pühendada skautluse arendamisele.
1911	Ilmus esimene artikkel skautlusest Eesti ajakirjanduses, autoriks Anton Õunapuu.
1912	Eestis Pärnus asutati esimene skaudiüksus.
1916	Ilmus raamat „Wolf Cub’s Handbook”, skautlus laienes hundude (inglise keeles cub scouts) vanusegrupi (ESÜ-s tänapäeval 6–10-aastased noored) võrra. Esimesed skaudiüksused Tartus.
1917	Anton Õunapuu asutas esimesed skaudiüksused Tallinnas.
02.04.1919	Anton Õunapuu langes Vabadussõjas.
1919	William De Bois Maclaren annetas skautidele Londoni lähistel 44 hektarit maad – asutatakse Gilwell Park, skaudijuhtide koolituskeskus. I Gilwelli kursus – skaudijuhtidele suunatud kõrgeim koolitus. Loodi Eesti Skautide Peastaap, mille ülemaks sai Arnold Tols ja hiljem valiti ka Peastaabi Vanem, kelleks sai Leopold Tõnson.

2007. aastal ilmuvates ajakirjades Eesti Skaut avaldame skautluse 100 tegutsemisaasta verstapostid, mis on valitud nii maailma kui Eesti skautluse ajaloole pilku heites, sisaldades huvitavaid ja tähelepanuväärseid sündmusi skautluse esimesest sajandist.

1920	1. Maailmajamboree Inglismaal Londonis Olümpia staadionil, (8000 osalejat, s.h. ka 10 osalejat Eestist).
	1. Skautide Maailmakonverents (33 riiki esindatud). Otsustati asutada skaudiorganisatsioon, et arendada riikidevahelist koostööd. Loodi Skautide Maailmabüroo (inglise keelne nimetus kuni 1961. aastani Boy Scout International Bureau), mille esimeseks direktoriks sai Hubert Martin, Inglismaalt. Baden-Powell nimetati Maailma Peaskaudiks (inglise keeles Chief Scout of the World),
21.03.1921	Tartus loodi Eesti Skautide Malev (inglise keeles Estonian Boy Scouts Association), mille Vanemaks sai Leopold Tõnson. Ilmuma hakkas ajakiri „Eesti Skaut”. Eestis oli ligikaudu 4000 skauti.
1921	Eesti Skautide Maleva vanemaks valiti Nikolai Kann (6.11.1921), EV Haridus- ja sotsiaalminister 21.10.1933 – 11.05.1936 ja peastaabi ülemaks Jaan Hünerson, EV Kohtu- ja siseminister 12.03.1931-20.11.1931, EV põllutööminister 20.11.1931 – 19.02.1932, EV haridus- ja sotsiaalminister 20.02.1932 – 03.10.1932.
1922	Maailmas oli kokku üle 1 miljoni skaudi. 2. Skautide Maailmakonverents Pariisis (30 riiki esindatud*), kus loodi Skautide Maailmaorganisatsioon (kuni 1961. aastani oli inglise keelne nimetus World Association of the International Scout Movement (WAISM)) ja valiti 1. Skautide Maailmakomitee (kuni 1961. aastani inglisekeelne nimetus International Committee). Skautlus laienes rändurite (inglise keeles Rovers) vanusegrupi (ESÜ-s tänapäeval 19-26-aastased noored) võrra.
08.12.1922	Tartus asutati Akadeemiline Skautide Selts, kuhu kuulusid ülikoolis õppivad skaudid ja gaidid.

27.02. 1923	Loodi Eesti Skautmasterite Kogu.
1925	Šveitsis Kanderstegis avati esimene rahvusvaheline skaudikeskus.
1926	Eesti Skautide Maleva 1. suurlaager, Pirital (üle 400 osaleja).
1927	Hugo Paalmann lõpetas esimese eestlasena Gilwelli e. Metsamärgi kursuse Inglismaal Gilwell pargis.
1928	Eesti Skautide Maleva töotusmärk ja ka mitmed teised EV vapiga skaudimärgid kinnitati EV Valitsuse poolt (kavandid kinnitas Peastaap 1926. a.). Eesti skaudid kinkisid Scoutspataljonile 10. aastapäevaks lipu.
1929	3. Maailmajamboree (50 000 osalejat) ja 5. Skautide Maailmakonverents Birkenheadis, Inglismaal. Baden-Powell sai Inglismaa kuningas George V-lt Lord Baden-Powell of Gilwell tiitli.
1932	Eesti Skautide Maleva 2. suurlaager, Valgerannas (ligi 800 osalejat).
1933	Baden-Powell külastas Eestit ja talle anti Eesti Punase Risti mälestusmärgi I järgu I aste (1936. aastani kehtinud jaotuse järgi).
1935	Skautide Maailmaorganisatsioon võtab kasutusele teenetemärgi Pronks Hunt, mida annab välja Skautide Maailmakomitee silmapaistvate teenete eest maailma skautlusele. Esimene Pronks Hunt antakse Baden-Powellile.
1936	Eesti Skautide Maleva 3. suurlaager, Paralepas (üle 2000 osaleja).
1937	5. Maailmajamboree Hollandis, Vogelensang-Bloemendaalis (28 750 osalejat). Viimane Jamboree Baden-Powellile. Eesti skaudid kinkisid nende all-laagrit külastanud Baden-Powellile Eesti kaljakapa. Eesti Skautide Malev andis Konstantin Pätsile teenetemärgi Hõbe Hunti (kõrgeim teenetemärk Eesti skautluses, mille on saanud ka Nikolai Kann).
23.03.1938	Noorsoo organiseerimise seadusega loodi Eesti Skautide Unioon (Estonian Boy Scouts Union), mis ühendas noored kotkad ja skaudid ning mis kuulus Skautide Maailmaorganisatsiooni.
1938	Uueks Skautide Maailmabüroo direktoriks sai John Skinner Wilson, Inglismaalt. Baden-Powell läheb aktiivsest skautlusest „pensionile” ja asub elama Keeniasse.

Fotod V. Lillemaa erakogust

1939	Maailmas oli 3,3 miljonit skauti. Baden-Powell oli Nobeli rahupreemia nominent, kuid seoses II Maailmasõjaga otsustati auhind jätta välja andmata. Eesti Skautide Malevale anti õigus korraldada Gilwelli kursuseid.
19.09.1940	Eesti Skautide Maleva (ESM) tegevus lõpetati seoses Eesti okupeerimisega Nõukogude Liidu poolt. Analoogne saatus tabas veel paljude teiste okupeeritud riikide skaudorganisatsioone. Planeeritud ESM 1. Gilwelli kursus jääb ära. Eesti Skautide Malevas oli üle 5000 liikme.
08.01. 1941	Baden-Powell suri 83-aastasena Aafrikas Keenias Nyeri linnas.

Järgmiste aastakümnete skautluse ajaloo verstepostid juba järgmises Eesti Skaudis.

SKM KRISTJAN POMM

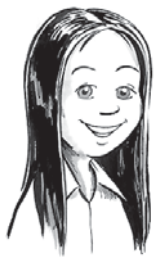
*** I Maailmajamboreel osalenud maad:**

Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Belgia, Eesti, Gibraltar, Hiina, Hispaania, Holland, Iirimaa, India, Inglismaa, Itaalia, Jaapan, Jamaica, Kreeka, Luksemburg, Lõuna-Aafrika, Malaisia, Malta, Norra, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Serbia, Sri Lanka, Šotimaa, Šveits, Taani, Tai, Tšehhoslovakkia, Tšiili, Uus-Meremaa, Wales.

**** Skautide Maailmaorganisatsiooni asutajaliikmed:**

Ameerika Ühendriigid, Argentiina, Austria, Belgia, Brasiilia, Ecuador, Eesti, Holland, Itaalia, Jaapan, Jugoslaavia, Kreeka, Libeeria, Läti, Luksemburg, Norra, Peruu, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Soome, Šveits, Suurbritannia (s.h. Briti Impeeriumisse kuulunud maad), Taani, Tai, Tšehhoslovakkia, Tšiili, Ungari.

Naerusuu

Kolm rändurskauti on jõudnud kusagil mahajäetud kandis mäestikus matkates kärestikulise jõe äärde, millelt vool on silla ära viinud.

Nõutult seisavad nad jõekaldal, sest sellise käreda vooluga on jõest üleujumine võimatu.

„Otsime mingi teise tee!” soovitab üks.

„Kas sa ei näe, et kahel pool on kuristiku püstloodis seinad!” hüüatab selle peale teine.

„Kutsume parem välja helikopteri!” on kolmandal hea nõu kohe võtta.

„Ja kes selle teenuse siis välja maksab?” on esimene väga realistlikult majanduslik.

„Kirjutame arvele, et see tuleb esitada ESÜ Rändurite Klubi!”

*

Kaks rändurskauti on juba paar päev rännanud ja kõht hakkab väga tühjaks saama, sest toidumoon on otsas. Aga nad jõuavad välja järve äärde, kus neil aasta tagasi oli talvine

kalastuslaager ja neil on kaasas kalapüügivahendid. Pikem küsib siis lühemalt:

„Kas sa ikka tead veel, mis on kalapüügil kõige olulisemad asjad?”

„Tean küll! Need on õige aeg, õige sööt, õige konks, õige sügavus ja õige nõör muidugi!”

„Noh seda ka, aga ikka kõige õigem on püügikoha valik! Vaata, kui ma siit oma möödunud aastase jääpealtpüügi augu üles leiaksin, siis vast algaks äge võtmine!”

*

Rändurskaudid on teinud rännakul puhkuse ja igaühele on juba eelnevalt antud ülesanne rääkida lühikene naljalugu looduse tundmisest. Kõige julgem teebki otsa lahti: „Kord ühe printsi teener küsis printsi käest, nähes üht lindu: „Kas teie kõrgeausus võib öelda, mis lind see on?”

„See on kotkas!” vastas prints kindlalt.

„Täiesti õige, teie kõrgeausus! See on väikseim kõigist kotkastest ja selle nimeks on varblane!” vastas teener kumardudes.

RÄNDURITE KLUBI

Rõõm on teada anda, et teisel katsel sai Tallinna Rändurite Klubi asutamiskoosolek 28. veebruaril edukalt peetud. Kohal oli 13 klubihuvilist – Ainar, Anneli, Deivis, Jelena, Jüri, Kadri, Katrin, Kristiina, Kristjan, Lauri, Valdik, Heikki ja Sirje. Huvilisi on tegelikult veelgi, kellele konkreetne päev lihtsalt ei sobinud, kuid kes järgmisel korral kindlasti ka kaasa löömas.

Klubi hakkab koos käima iga kuu kolmandal kolmapäeval kell 18 Püha Vaimu lipkonna skaudiruumis Pühavaimu tänaval Tallinnas. Oodatud on kõik rändurialised ja vanemad, kellel ränduri süda sees, olenemata elukoha geograafilisest paiknemisest.

Klubiõhtutel on oma ametlik osa, mis kestab umbes poolteist tundi ning kus arutletakse klubi edasise tegevuse ja vastava klubiõhtu teema üle. Ametlikule osale järgneb seltskondlik osa seltskonnamängude, erinevate arutelude ja muuga, kuni rahvast jätkub.

Rändurite klubi üheks oluliseks eesmärgiks muu hulgas on võimaldada ka osalejatel endal skautlikus seltskonnas midagi ette võtta, ilma et peaks kellegi-millegi eest vastutama. Samuti saab klubi siseselt väiksemate rühmitustena tegeleda erinevate huvialadega nagu erinevad matkaliigid, spetsiifiline huvitegevus jne. Plaanis on koostöö välisriikide üksustega, ühised teatrikülastused ja filmiõhtud, diskussioonid ühiskondlikel teemadel jne.

Selleks, et klubi tegevus ei muutuks aga kellelegi pidevaks lisakoormuseks, on kasutusel jagatud juhtimise

Foto: Heikki Mutso

põhimõtte – igal kokkusaamisel on eelnevalt kokkulepitud õhtujuht. Nii saavad ka kõik liikmed oma juhtimiskatsetada, ilma et sellest tekiks uus pikaajaline kohustus.

Kokkusaamised kindlal ajal kindlas kohas võimaldavad lisaks seda, et näiteks Tartu ja teiste paikkondade rändurid ja juhid, kes on juhtumisi samal ajal pealinnas, võiksid meie juurest läbi astuda ning edaspidi kindlasti ka vastupidi, mil klubiõhtud mujalgi toimuma saavad.

Uute rõõmsate kohtumisten!

NSKM SIRJE POOL JA SKM HEIKKI MUTSO

PARTIOVIKKO 17.04.-23.04.2006, HELSINKI

SKJ VALDIK KASK
LPK. OKASKANNEL JUHT

Siin Jüripäeval on paslik vaadata tagasi eelmise aasta Jüripäeva üritusele. Kuna olude sunnil ei olnud võimalik osaleda Eesti skautide ja gaidide Jüripäeval ja avanes võimalus külastada Helsingis toimunud skaudinädalat (Partioviikko), siis annan väikese ülevaate, mida nägin ja tegin. Kutsutud 20st eestlasest ainsana kohale jõudnuna tundus algul natuke üksildane. Kui poleks olnud Elina Kirjalainen ja tema supervahvat lipkonda Kirisiskot, oleks üksinda päris keeruline olla olnud. Kohale jõudes ei tahtnud veel kuidagi pähe mahtuda, et siia, keset Helsingit, pannakse püsti telk ja ööbitakse nagu igas teises skaudi telklaagris. Ühes suunas Soome parlamendimaja (Etuskunta), teises suunas ajakirjandusmaja, mis oli mitmekordne ja hämaruse saabudes sai läbi suurte akende näha, kuidas meediategelased oma leiba teenivad ning samas kõrval oli ka Helsingi rongijaam. Kujutage ise ette, kui lahe on magada, kui saad teada kella iga 1 või 2 minuti tagant. *Pikajuna InterCity Ouluun lähtee raitelta 4 kello 3:16; Pikajuna....* (Kiirrong InterCity Oulusse väljub 4 rajalt kell 3:16; Kiirrong...)

Age nüüd asja juurde. Ise viibisin siis üritusel kolmel viimasel päeval, kui toimus skaudinädala laagriline osa. Kogu nädal toimus erinevates Helsingi piirkondades skautlikke tegevusi ja reedel pandigi püsti telgid keset linna, et telkida. Kasutusel olnud telgid olid 8- nürksed rühmatelgid. Kujutage ise nüüd – kõrge klaasist ajakirjandusmaja hoovis on umbes 10 suurt rühmatelki, mis on ümbritsetud vöö-kõrguse traataiaga. Soome noored viskasid naljagi, et elu nagu loomaaias. Rahvas jalutab ja vaatavad meid nagu loomaaloomi. Kuid see oligi üks peamine eesmärk. Et linnakodanikud näeks kes või mis on skaut, mida nad teevad ja kuidas neil läheb.

Laupäeval anti Helsingi kaart märgistatud punktidega kätte ja pidime linnamängu stiilis liikuma mööda linna erinevates kohtades. Ülesanded olid huvitavad. Näiteks tegime rahupäevaks kaardi (vt. Foto 1) ja panime selle stendile ja võtsime endale teise samalt stendilt. Siis oli ülesandeks ka näiteks mängida mängupunktis või näidata sõlmede oskusi. Õhtul oli Helsingi liinibusside plats bussidest tühjaks tehtud ja üles seatud lava lõkkeõhtu pidamiseks. Lõkkeõhtu teema oli väga huvitav, kus kasutati telemängu Super Mario temaatikat. Ei hakka siinkohal sellest pikemalt rääkima, sest see oli nii põnev ja huvitav, et selle kirjeldamiseks peaks välja andma eraldi ajakirja EESTI SKAUT erinumbriga.

Pühapäeva hommik algas Johannese kirikus (Johanneksen kirkko), kust edasine teekond läks uhke paraadina Senaatoriturule (Senaatintorille). Paraad oli tõesti võimas. Mõelge ise, kui suurlinna Helsingi südalinn suleti liikluseks ja sõidutee vabastati selleks, et skaudid uhkelt rahvamasside vahel marssida saaksid. Rahvas elas kaasa, skaudiorkester mängis uhkelt marssi ja politsei (poliisi) toetas igati marssi kulgemise ja turvalisuse osas. Seda tunnet on raske sõnadesse panna. Kui paraad oli finišisse jõudmas võeti mind poole marssimise pealt „rajalt maha” ja viidi ühele tähtsale koosolekule, kus arutati soome skautide siseseid asju ja koostööd firmadega. Kui mina koos võõrustajaga koosolekule jõudsin, oli see juba alanud, kuid kui mind tutvustati Eesti skaudina, seiskus hetkeks kogu koosolek ning mind võeti väga soojalt vastu. Kõik kätlesid mind eraldi ja tänasid, et osalen nende suurel ja ajaloolisel sündmusel. Koosoleku ajal sätiti väljas turuplatsil osalejad oma kohtadele. Kui koosolek koos suupistetega oli lõppenud ja skaudipere platsile mahutatud, läksime kogu koosoleku seltskonnaga treppipidi ülesse osalejate ette. Võiks võrdluseks tuua Linnahalli. Seisad VIPide ridades linnahalli trepil ja sinu ees on suur hulk skaute ja gaide, kuid linnahalli trepid on veel väiksed. Siis järgnesid sõnavõttud, tänusõnad ja head soovid. Pärast ametlikku osa läksin koos selle ürituse oma armsa lipkonna Kirisiskotega piknikule. Seda tegid päris mitmed lipkonnad ja see oli väga tore lõpp väga toredale üritusele.

Foto autori erakogust

1.-4. veebruaril toimus huvitav kontaktseminar Geysir Islandil. Kokku oli meid tulnud 35 skaudijuhti 15 riigist. Kuna toimumiskoht oli umbes 1,5 tunni kaugusel ning sõitsime sinna kahe bussiga, siis avanes meil võimalus enne teisele bussile minemist näha natuke Reykjaviki.

GEYSIR 2007

Foto autori erakogust

Teel laagripaika avanes meile täiesti uus maailm. Pilt oli võrratu. Imestunult küsisin meile vastu tulnud juhilt, et kas teil puid ja metsa polegi? Nägime ainult tühermaid, vulkaane ja palju kivist pinda. Sain vastuseks, et puid pidi natuke olema, aga need on väikesed ja metsa ära eksida pole võimalik. Nende skaudinali: kui eksid metsas, siis tõuse püsti ja vaata ringi! Huvitav, kuidas on nii matkata või luuremäge korraldada... Sinna sõites avanes lennukist suurepärase vaade: Island ilma lumeta. Nimelt oli just sellel ajal neile tüüpiline ilm, vihmane ja tuuline. Teisel päeval hakkas õnneks ka lund sadama ja siis nägime Islandit, mis oli lume alla mattunud.

Bussis tekkis meil teiste juhtidega hea kontakt ning saime enne kohalejõudmist juba tuttavaks. Öhtul jätkasime tutvumismängudega, millega loodi mõnus öhkkond.

Reede hommikul viidi läbi avatseremoonia koos legendiga – tutvustati haldjaid, trolle ja kääbuseid ning igauks sai käe ümber pärlikee (trollid kardavad pärleid ja see kaitseb nende eest).

Peale avamist viidi läbi erinevaid grupimänge ja tegevusi. Saime palju uusi ideid juurde. Pärast lõunasööki tutvustati seminari, miks kokku tuldi, ideid korraldajatelt ning osalejatelt. Seminari juht tutvustas programmi Youth in Action 2007-2013 – mis võimalused ja kuidas on võimalik oma projektidele ning ideedele raha saada. Siin oli võimalus kohe reaalseid kontakte luua, kellega oleks hea tulevikus mõni reaalne projekt läbi viia. Meie vastu tunti suurt huvi ning häid ideid tulevikuks saime küllaga.

Öhtul toimus hinnangu andmine tervele päevale. See oli väga huvitav. Meile anti ette pilt tegelaskujudega ning me pidime välja valima, milline mina selle pildi peal olen ning ka ära põhjendama. Vabal ajal, mida põhimõtteliselt ei olnudki, mängiti või vesteldi niisama erinevate maade skautlusest.

Laupäeva hommikul viidi läbi uute ideede turg. Teemasid oli 6, mille vahel oli võimalik valida, millega ühined. Iga teemat sai arutada 30 minutit. Teemad ning tulemused olid:

1. Skautlus tänapäeval – skautlus on 100 aastat vana, kuidas muuta skautlus huvitavaks praegustele noortele. Välja pakuti: tagasi minevikku (kuidas oli skautlus alguses); rahvusvaheline skautlus, projektid, scouting online; huvitavad seiklused; leida uusi huvitavaid mõtteid ja viise kaotamata skautlikke meetodeid jne.
2. Kõik erinevad & kõik ühesugused – arutati kultuuride erinevusi, probleeme; kuidas erinevaid noori kokku sobitada jne.

3. Sex, drugs & rock'n'roll – arutati alkoholi teemadel, mõnes riigis võivad juhid kasutada, mõnes mitte; mis on eetiline. Uimastitele pandi kategooriline ei. Kuna skautlus on enamuses noortele, siis peab puudutama ka seksi teemat – leiti, et juhid peavad kaitsma oma noori, lähtuma peab ka vanusest.

4. Going green – mida saavad skaudid looduse heaks teha: erinevad projektid, nt pakuti välja Baltimere programm, millega võiksid seotud olla kõik riigid Läänemere äärest, spetsiaalsed laagrid, metsa istutamised, koristused, töögrupp, kes oleks valmis katastroofidesse appi minema. Roheline päev. Selgitada noortele, kui oluline see teema on.

5. Kõik koos – mängud, rahvusvahelised öhtud; tegevus väikeses gruppides; midagi ekstreemset, kogemuste vahetamine, et koos oleks lõbus; kohvipausid, mis samuti ühendavad; juhtide kohtumised, öhtusöögid; naeratada üksteisele, suhtlemine.

6. Raha – erinevaid mõtteid raha saamiseks, projektid.

Peale lõunat tehti ekskursioon Islandi saarel. Giid rääkis riigi ajaloo ning tänapäevast. Käisime purskavaid geisreid ja üli-võimsat juga vaatamas, ujusime kuumavee basseinides. See oli vast elamus – väljas olid miinuskraadid, kuid vesi basseinis +40! Öhtul viidi meid veel kummituse muuseumisse, kus saime kõrvaklapid ning liikusime paarikaupa erinevates tubades, samal ajal räägiti erinevatest kummitustest ning tee peal oli palju ehmata-vaid elusaid kummitusi.

Hiljem toimus rahvusvaheline öhtu, kus kõik riigid said en-nast tutvustada. Meie esindasime Eestit kama, kiluleiva, Kalevi šokolaadidega (lemmikud), Olde Hansa mandlite ja Magusa Maiusega. Töime kaasa ka kadakast valmistatud võinuge, mis osutusid väga populaarseteks. Eesti Skautide Ühingu kalender oli ka hinnas. Kahjuks oli seda ainult 1 kaasas, nii et oli raske otsustada, kes selle endale saab.

Pühapäeva hommikul toimus suur ideede turg – erinevad mõtted projektideks. Igaühel oli võimalus välja pakkuda reaalseid ideid ning kel huvi, said vahetada kontakte tulevaste projektide jaoks. Edasi mindi adrenaliini parki, kuid kahjuks sinna me ei jõudnud, sest pidime juba lennuki peale kiirustama. Öhtul oli kavas ka muidu üldine hinnangute andmine tervele projektile.

Üritus oli väga tore ning kasulik. Saime palju uusi häid kontakte ning ideid tulevaste projektide jaoks. Tegime ka head reklaami Eesti skautidele, meist ollakse väga huvitatud.

SKJ KATRIN RATAS JA MARIANA MUTSO

Nskm SIRJE POOL,
ESÜ hundutööala juht

Kevad – see on uute alguste aeg ja seekord on hea meel teile tutvustada meie uusi hundupesasid, kes on tegutsenud küll juba mõnda aega, kuid laiemale skaudiperele ehk veel mitte väga teada-tuntud. Siin on „oma loo“ kirja pannud Tallinna Ädala tänava ja järgmisel lk-l Rakvere hundupesad, kuid lisaks nendele on uus pesa tegutsemas ka Võrus tubli skaudijuhi Kätlin Kitse eestvedamisel. Kõikide nende pesade juhtide skautlik tee sai alguse läbi kursuse „Tere tulemast skautlusesse!“.

HUNDUPERE TEGEMISTEST

Fotod autori erakogust

Festi Skautide Ühingu ajakiri – Jürikuu 2007

LÄKITUS

Tere, kõik toredad hundud ja hundujuhid üle kogu Eesti! Mina olen skaudijuht Tarmo ja mul on väga hea meel võimaluse üle, et saan teiega ajakirja kaudu tuttavaks saada ja teile meie vapraid hundusi tutvustada.

Meie pesa asub Tallinnas Ädala tänaval. Ja kuigi me alustasime oma hundupesa tegevusega alles jaanuari lõpus, on meie hundud, Carl-Erik, Joosep, Eerik, Kristjan ja Richard, omavahel juba vanad sõbrad. Võib öelda isegi nii, et nad on sünnist saadik koos käinud. Meie hundude emad ja isad on Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku liikmed ja käivad pühapäeviti kirikus ning on sinna alati kaasa võtnud ka oma lapsed. Nii ongi nad juba kogu oma elu jooksul iga nädal kokku saanud.

Meil on olnud kirikus alati lastele ka toredad õpetused ning lõbusad üritused ja laagrid. Lapsed on õppinud tundma Jumalat, austama kodumaad ja selle seadusi ning olema ausad ja õiglased. Nii et tähtsamad hundude põhimõtted on meil juba selged.

Tänaseks päevaks on liitunud meiega veel kolm vahvat hundut – Alvar, Robin ja Karl-Ander ning täna olid meie üritusel Artur ja Henry, kes soovivad ka hundudeks hakata. Kui kõik kokku lugeda, siis on meil on juba kümme hundut. Loodetavasti kasvab meie pesa veelgi ja ühel päeval on meid juba terve pesakond. Meie pesa hundujuht on Reeli, kes on kirikus tegelenud lastega juba ligi viisteist aastat. Nii et Reelil on tublisti kogemusi ja hundudel tema vastu armastus ja usaldus. Kõik see muudab meie pesa üheks lähedaks sõprade pereks.

Kahjuks ei saa ma praegu rohkem kirjutada, sest vaatasin just aknast välja ja teate mida ma nägin? Väljas on KEVAD. Aga kevad, see on päikesepaiste, tärkavad lilled, rohelisteks värvuvad metsad ja linnulaul. Kevad on nagu uue elu algus. See on uus algus ka meile, hundudele ja skautidele. Uued matkad, uued laagrid ja uued seiklused.

Meie hundud tervitavad teid kõiki ja loodetavasti kohtume teiega juba Jüripäeval.

Olge tublid ja saage paremaks!

SKJ TARMO LEPP JA ÄDALA TÄNAVA HUNDUD

RAKVERE ERAGÜMNAASIUMI HUNDUKARI

Miks siis hundud Rakvere Eragümnaasiumis? Aga sellepärast, et skautlik metoodika pakkus Rakvere Eragümnaasiumi õpetajale Andres Lillemägil juba ammu huvi, kuid õiget stiimulit ei suutnud ta üles leida. 2006. aasta oktoobrikuus, kui ESÜ korraldas pealtvaatajatele kursusi „Tere tulemast skautlusesse“ leidis õpetaja Andres, et nüüd on aeg küps, loome oma üksuse ja hakkame tegelema hundudega.

Miks siis ikkagi hundud? Aga ikka sellepärast, et tasa ja targu. Alustame pisikestega, külvame seemne mulda ja siis skautidega edasi. Ja üks hunduvanused poisid ja tüdrukud on kõige aplamad uut ja huvitavamad kaasa tegema. Nüüd siis tegelevad hundud Rakvere Eragümnaasiumis novembrikuust alates, vahepeal on õpetaja Andres ka hundujuhi kursuse läbi teinud ja juurde ammutanud skaudijuhi tarkusi.

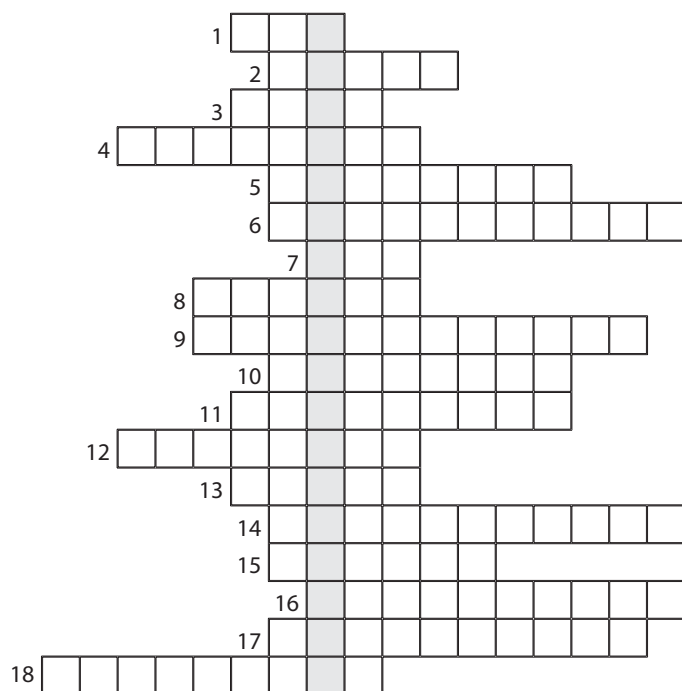
Misselle aja jooksul tehtud on? Eks ikka kõike seda, mis huvi pakub ja natuke muud ka. Näiteks käisime Rakvere Noortemajas kisa tekitamas ja samas sõlmi sõlmimas, aitas meid selle juures onu Erik. Ehitasime oma kooli õuele suure lumemehe ja tema perekonna, koera kah. Pärast korraldasime kahe pesa vahelise lumesõja, reeglid koos paika pandud, noppis võidu Eleki pesa. Esimesel päikeselisel päeval korraldasime ümber oma koolipuu (see asub meie kooli sisehoovil) galopeerimisvõistluse.

Mis edasi? Kohe-kohe pakime seljakotid ja aidaa Rakvere, tere Toolse ja Karepa ja seda muide kolm nädalavahetust kolme kuu jooksul.

Nii siis praegu väike lugu, aasta pärast suurem lugu!
Tervitustega,

SKJ ANDRES LILLEMÄGI
RAKVERE HUNDUKARJA KÕIGE KOGUKAM ULUJA

HUNDURISTSÕNA

- EESTI SKAUTIDE ÜHINGU LÜHENDNIMETUS.
- KUI HUNDU SAAB 11-AASTASEKS, SIIS SAAB TEMAST
- MAAILMA SKAUDIORGANISATSIOONI, MILLE LIIKMED ON KA EESTI HUNDUD JA SKAUDID, LÜHENDNIMETUS,
- MILLISE SÕNAGA ALGAB EESTI SKAUTIDE HÜMN?
- KUIDAS NIMETATAKSE TEISE SÕNAGA SKAUTLIKKU SUURLAAGRIT?
- HUNDUDE HÜÜDLAUSE.
- MILLINE ILMAKAAR ASUB ILMAKAARE „LÄÄS“ VASTAS?
- KIREVA SULESTIKUGA LAULULIND, TEISE NIMEGA VIHMAKASS.
- KES ON PRAEGU EESTI PEASKAUT?
- MILLINE SKAUTIDE JA GAIDIDE ÜHISÜRITUS TOIMUB IGAL AASTAL APRILLIKUUS?
- EESTI RAHVUSLILL.
- MILLISEL SAAREL TOIMUS MAAILMA ESIMENE SKAUDILAAGER 1907. AASTAL?
- EESTI SKAUTLUSE RAJAJA – (EESNIMI) ÖUNAPUU.
- KUIDAS NIMETATAKSE SÕLME, MIDA SKAUDID ÜLE MAAILMA KASUTAVAD KAELARÄTI SIDUMISEKS?
- MAAILMA SKAUTLUSE RAJAJA – LORD (EESNIMI) STEPHENSON SMYTH BADEN-POWELL.
- KUS ASUB EESTIS SKAUTIDE JA GAIDIDE PÜSILAAGRIPAIK?
- MILLINE SKAUTLIK SUURÜRITUS TOIMUB EESTIS IGA NELJA AASTA JÄREL?
- KUIDAS NIMETATAKSE HUNDUDE SALKKA?

ÜLEVALT ALLA: „SKAUTLUS 100“ JUUBELIAASTA TUNNUSLAUSE.

KOOSTAJA: NSKM SIRJE POOL

Hellusega emmest

☀ See on päev, mida me unustada ei saa ka käesoleval aastal. Siis me mõtleme oma kallile emale. Paljudel võib olla riid või pahandus majas, kuid mõelge sellele, et teil on ema. Ema, kelle juures nutta, ema, kelle toitu sa oled söönud, ema, kes sulle kodu on pakkunud, ema, kes sind lohutanud ja seda nimekirja võikski jääda kirjutama... Kuid on kahjuks ka neid, kes pole oma ema näinud või kellel ema enam pole... Pidage meele oma emasid! Viige emadepäeva hommikul tema sāngi juurde lilled ja hommikusöök ning äratage ta mõnel kaunil viisil. See on traditsiooniks kujunenud paljudes Eestimaa peredes ja ka skaut Waltzi kodus.

VALDIK KASK

☀ Emast mäletan seda, kuidas ta meile unelaulu laulis (summ-summ lendab mesimumm... jne) ning kui imestunud ma olin, kui ükskord teada sain, et emal on ka nimi olemas – ma arvasin, et tema nimi ongi Ema. Samuti meenub, kuidas ta meile muinasjutte luges enne magamaminekut ning kui pahane ma olin, kui ta tahtis, et ma ise loeksin neid – tema etteloetult olid need ju hoopis huvitavamad...

ANNIKA LASS

☀ Meie vanaema tahtis, et me teda hellitavalt Vanaks kutsuksime. Me olime sel ajal aga vist nii väiksed, et kergem oli häälendada lihtsalt Ana. Ja siiani ongi tema nimi Ana ja vanaemaks pole me teda kunagi kutsunud.

ANNIKA TRASS

☀ Mäletan, et kui suuremad õed mind kiusasid, siis jooksin ema juurde, kaebasin talle ära ja ta tegi õdedele särü (riidles nendega).

HARDO LASS

☀ Vanaema... on selline vanem, väiksem, kortsusem ja pehmem. Alati kui talle helistada, siis ta hääl on naerune ja soe ning ta tahab teada su kohta kõike... kuidas on läinud koolis, kas süüa ikka on või peab saatma võrguga kartuleid ja restiga mune, millal aega on külla tulla jne. Kui talle külla minna, siis on targem kohe natukenegi tema vaaritatud toitu maitsta, sest muidu jookseb ta terve päeva toidupotiga ning muretseb, et ega laps haige ometi ole. Ja kuigi elamine pole tal euro, vaid lihtsad

kaks tuba ühendatud laudaga, on seal ikkagi niiiiini hea ja hubaselt soe olla. See on koht päikese all, kuhu oled alati oodanud ning kuhu tahad alati minna... Ja kui sa parasjagu ei ole tema pool, siis mõtted liiguvad tihti sinna ja vanaemale ning hinge poeb igatus ja soojus ja heldimus ja tahes-tahtmata toob see naeratuse näole...

REIMO LAAK

☀ Olin kange jonnima. Ajapikku veendusin, et kui põrandale viskan ja kõva häälega röögin, saan oma tahtmise. Kord Sillamäe memme pool olles tahtsin kogel-mogelit. Aga memmel käed-jalad tööd täis, mitte pole aega. Eks siis esinesin oma kisakunstiga. Aga oh üllatust! Memm ei teinud must väljagi, lihtsalt pani vaikides panged põrandale, heitis mu kõrvale maha, ajas jalad taeva poole püsti ja kukkus ka kõva häälega häädama, et: „Oh mu vaesed jalakesed, miks teete haiget mulle! Ei lase te korralikult astuda ja öösiti valutate hullusti.”

Vahtisin memme ammuli sui ja lõpuks sõandasin kulmu kortsutades nentida: „Kuule, nii vanad inimesed ei jonnii ju.”

Vanaema vastas nutuse häälega: „Aga mu jalad valutavad ju. Kohe hirmsasti. Kas sinu omad ei valuta?”

„Ei!” vastasin kärmelt.

„Noh, vahetame siis jalad ära. Mina annan oma haiged sulle ja sina oma terved mulle.”

„Miks?”

„Noh, see on aus kaup. Mina saan terved jalad ja jaksan tööd teha. Sinul ju neid vaja pole, nagunii sa midagi ei tee, ainult jonnid.”

Mõtlesin hetke ja vastasin tõsiselt: „Ei, ma ei anna oma jalgu sulle, sul nii koledad ja muhkus jalad. Tulen sulle parem appi ja kui siis kõik tehtud saab, teeme koos kogel-mogelit.”

Ja sellest ajast sai minust memme virk abiline, jonn lidus Sirtsu sohu saba lidus.

GÄDVI TAMMANN

☀ Olin väiksena kord väga haige ja nutsin. Läbi valu ja pisarate hämu tuli ema, paitas mu juukseid, puudutas õrnalt huultega põske ja kogu valu oli nagu imevael kadunud...

Nüüdki tean, et ta ei keela mulle kallistust, kui ma seda vajan.

KATRE KUKLASE

PÕNEVA AJALOOGA LIPKOND „OKASKANNEL”

Olen Okaskandle liige aastast 1991. Kindlasti on paljudel tekkinud küsimus, mida tähendab meie lipkonna nimi või kust see on üldse tulnud. Okaskandlel on karm sünnilugu.

NSKM MARKUS ALFRED KÕIV

Lipkond oma alguses koosseisus asutati Belgias, okastraatidega ümbritsetud Zedelgeimi sõjavangide laagris. See on arvatavasti maailma esimene skaudiüksus, mis sündis ja tegutses okastraatide vahel. Originaalmärgi peale on kirjutatud kolme riigi nimed, sest lipkonda kuulusid peale Eesti ka Läti ja Leedu noored. Lipkond koosnes 130-st liikmest ning sealt tulnute seast võrsusid paljud aktiivsed skaudijuhid, kes tegutsesid väljaspool kodumaad, sest seal valitses samal ajal okupatsioon.

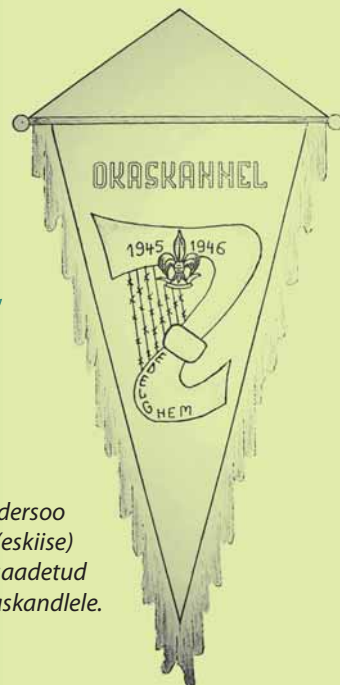
Kuidas „Okaskandle” nimi Eestisse jõudis?

Nagu paljudele teada, tegid endised skaudijuhid okupatsiooniaastatel ikka noortega skautlikku tööd edasi, kuid varjatult. Nii näiteks tegutsesid Keilas Noored Liiklusinspektorid, kellest ajapikku kujunesid välja liikluseetserid (eetser = eessammuja, eesmineja) ning seejärel eetserskauteide lipkond, mille nimeks valitigi siis kunagise legendaarse lipkonna järgi „Okaskannel”.

Okaskannel kuulus Eesti Eetserskauteide Ühendusse. Koondused toimusid Keilas ning mitmeid aastaid olid selle eestvedajateks esimese Eesti Vabariigi ajal skauditeed alustanud Votele Luha ja Uno Kaunis. Imetlesin alati mõlemate vanahärrade südikust ning entusiasmi. Vaatamata sellele, et Luha (just nii me teda kutsusime) oli ühe jalaga, ei takistanud see temal ühtegi laagrit organiseerimast. Uno Kaunis tegutseb ka praegu veel Raasikul skautidega.

Kümme aastat tagasi alustati Okaskandle märgi all tegevusega ka Vasalemmas. Keilas on tegutsetud vahelduva eduga siiani. Keilas juhib noori Gädvi Tamman, Vasalemmas allkirjutanu. Lipkonda on aastaid inspireerinud lpk juht Valdik Kask.

Algse Okaskandle saamisluugu on raamatus „Igavesti Noored”, mis on ka Rahvusraamatukogus saadaval.

FOTOD: KÜLLIKE VILLA

